

FALLA
SANT JORDI

Falles,
un País
de
Meravelles

The title is rendered in a dark blue, serif typeface. The words are stacked vertically: 'Falles,' on the first line, 'un País' on the second, 'de' on the third, and 'Meravelles' on the fourth. The letters are heavily embellished with intricate, reddish-brown decorative elements. These include stylized leaves, floral motifs, and vine-like patterns that wrap around and extend from the letters. For example, the 'F' in 'Falles,' has a large leafy flourish at its top left. The 'P' in 'País' features a complex floral design. The 'M' in 'Meravelles' is particularly ornate, with multiple leafy branches. A small heart-shaped flourish is visible within the 'e' of 'de'. The overall effect is a rich, traditional aesthetic.

XÀTIVA, 2024

AISLAMIENTOS - IMPERMEABILIZACIONES - PISCINAS

Ctra. Xativa, s/n- 46815 -Llosa de Ranes-Valencia

 96 223 02 58 aimpool@aimpool.es

 grupo plasbal

Les Falles de Xàtiva, bé d'Interès Cultural Immaterial i Festa d'Interès Turístic Autonòmic i Patrimoni Immaterial de la Humanitat per l'UNESCO.

Aquest llibre ha participat en la convocatòria dels premis de la Generalitat per a la promoció de l'ús del valencià de l'any 2024.

Aquest llibre ha participat en la convocatòria dels premis de les Lletres Falleres.

Falla Sant Jordi

EQUIP DE COORDINACIÓ

Ernesto Cuenca Martínez
Guillermo Delegido Terol
José Luis Llorens Borrás
Raimon Tormo Llopis

COL·LABORADORS LITERARIS

Isabel Aguado Martínez
Vicenta Almiñana García
Álvaro Caldes Gandía
Desiré Climent Soler
Guillermo Delegido Terol
Juan Esteve Domínguez
Javier García Paños
Jose Luis Lagardera Ventura
Jose Luis Llorens Borrás
Susanna Martínez Gomar
Mentxu
Alberto Ordiñana Gil
Alfredo J. Pardo
Ángel J. Sánchez Palop
Lucia Sinisterra Cariñena
Lucia Soro Torres
Raimon Tormo Llopis
Alberto Torres Cosme

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA

Ernesto Cuenca Martínez
Guillermo Delegido Terol
Jose Luis Llorens Borrás
Marta Soro Torres
Raimon Tormo Llopis

GESTIÓ DE PUBLICITATS

Vicent Bolinches Fabra

IDEA ORIGINAL

Guillermo Delegido i Terol
José Luis Llorens i Borrás
Raimon Tormo i Llopis

DISSENY MAQUETACIÓ

Paper Plegat S.L.

DISSENY COBERTA

Vicent Almiñana García

IL·LUSTRACIONS

Sandra Climent Taengua

ESBOSSOS

Juane Cortell i Dasca

IMPRESSIÓ

Paper Plegat S.L.

JUSTIFICACIÓ DE TIRADA

225 exemplars

DIFUSIÓ IL·LIMITADA EN VALENCIÀ

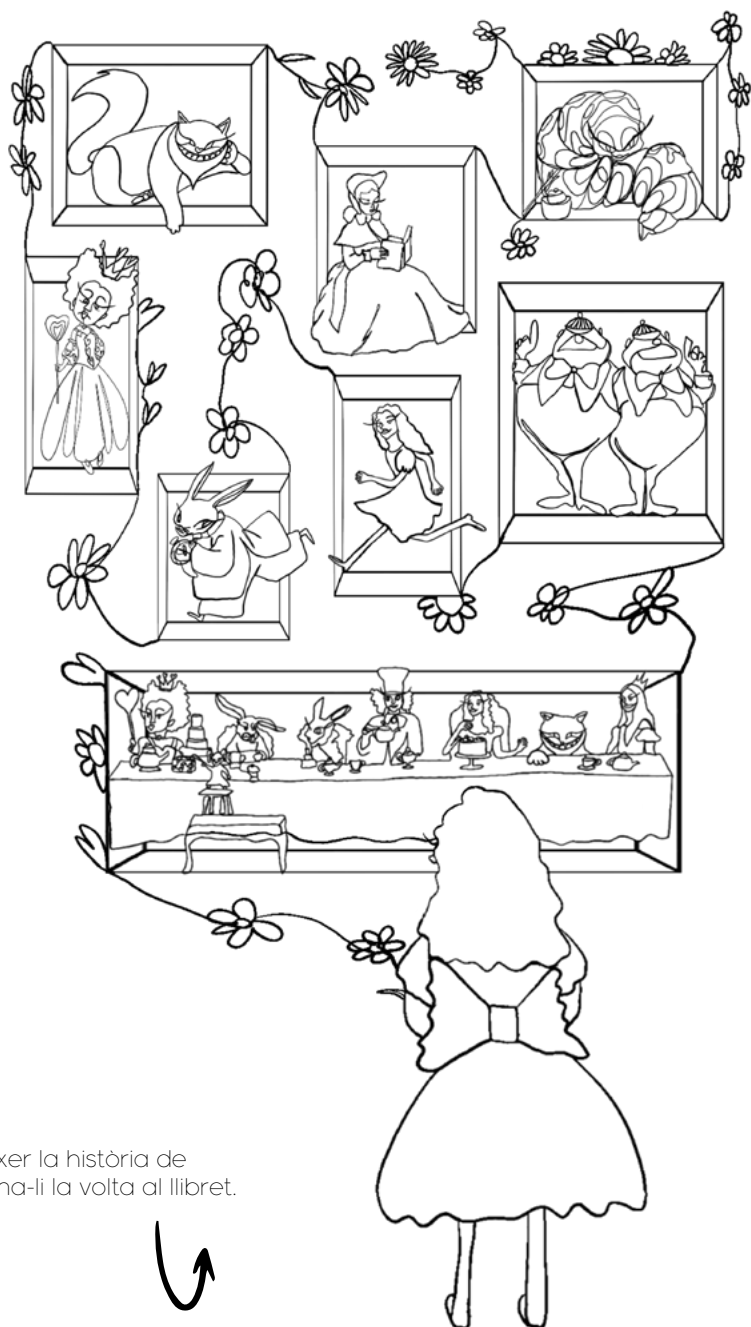
DIPÒSIT LEGAL

V-382-2018

La Falla Sant Jordi ha rebut 500€ per part de la Diputació de València.

La Falla Sant Jordi no s'identifica amb el contingut dels articles dels col·laboradors i col·laboradores.

Si vols conèixer la història de
Flameta, dona-li la volta al llibret.

Index

Pròleg	6
Capítol 1. La germana d'Àlicia	8
Salutació de l'Alcalde	10
Salutació de la Regidora de Cultura Festiva	12
Salutació de la Presidenta de la Junta Local Fallera	14
Salutació de la Junta Gestora	18
Salutació de la Fallera Major 2024	20
Cadafal gran	24
Crítica cadafal gran	25
Junta executiva	30
Comissió Major	32
Socarrats i bunyols	34
Recompensa fallera	35
Falles 2023	36
Premis Falles 2023	37
Calendari faller	38
Records 2023	40
Novament els Almiñana Vicent Almiñana	50
Qui és qui? Raimon Tormo	52
Capítol 2. El conill blanc	56
Congrés Faller, una necessitat real Àngel J. Sánchez	58
Fira i Falles, quan les comparacions són odioses Raimon Tormo	61
Trencant barreres Desiré Climent	64
Capítol 3. L'eruga blava	68
Evolució dels nostres cartells Susanna Martínez	70
El punt de partida. L'exposició del ninot Juan Esteve	74
Capítol 4. Els bessons	82
Un any sense premis Álvaro Caldes	84
Pegar foc o fugir Mentxu	86
On està? Lucía Soro	90
Què passaria si no hi haguera música en falles? Alberto Torres	91

Capítol 5. Gat de Cheshire	94
Capítol 6. L'Hora del Té	104
Pirotècnia inclusiva Isabel Aguado	106
Cada dos anys... la història es repeteix... Javier García	108
Napoleó, les Falles i la IA Alfredo J. Pardo	111
Als infants el que és dels infants Jose Luis Llorens	114
Capítol 7. La Reina de Cors	120
La banda fallera, sí o no? Lucía Sinisterra	122
Reduir comissions i guanyar qualitat Guillermo Delegido	125
Evolució o involució amb el mantenidor? Alberto Ordiñana	127
El futur del llibret en paper: una incògnita per resoldre José Luis Lagardera	130
Guia Comercial	136

Pròleg

Benvinguts i benvingudes al món de la festa, un lloc màgic on la realitat es confon amb la fantasia, i les Falles prenen vida pròpia. En aquest llibret, us convidem a endinsar-vos en un univers surrealista inspirat en la clàssica novel·la d'Alicia al País de les Meravelles.

Aquesta història escrita per Lewis Carroll allà l'any 1865, casualment el mateix any que es plantava la primera falla a Xàtiva, i considerada una obra mestra de la literatura universal, ha captivat lectors de totes les edats al llarg del temps. Als nostres dies ens ha arribat gràcies a les produccions de Disney, amb tres adaptacions a la gran pantalla que, de segur, haureu vist una com a mínim.

No obstant, en el nostre cas la història és un poc diferent, encara que segueix les característiques marcadades per Carroll amb la imaginació, enigmes absurdes i punts de vista alterats sobre la realitat, un món on les lleis de la lògica i la raó són completament ignorades; a aquest llibret Alicia no s'endinsa al País de les Meravelles, sinó que entra a un regne per gaudir de les Falles de Meravella.

Vos proposem que per uns instants vos convertiu en la pròpia Alicia i viuiu de primera mà les lectures amb la seua germana a la vora del riu per repassar les classes de protocol que tant l'avorreixen.

Perseguíu al Conill Blanc en un moment de distracció fins al seu cau al mateix moment que exclama que se

li fa igual de tard que a les Falles. Tot açò per adonar-vos que té tota la raó i entendre tots els aspectes als que fan tard la nostra festa, especialment a nivell local.

Empetitiu per passar a través d'una porta de dimensions reduïdes per entrar a un regne diferent i curiós, on a la primera criatura que vos trobeu és a una eruga fumant un pur havà que sols tracta de marejar-vos, i que finalment es decideix a contar-vos les històries més estranyes de les Falles.

Deixeu enrere aquest marejador per seguir el camí marcat i trobar la casa dels bessons Tweedledum i Tweedledee, que amb les seues actituds i vestimentes tan similars no sabreu diferenciar-los. Ells vos contaràn les històries més absurdes que pugueu sentir, de mons on tenen una manca molt important de la nostra festa i les conseqüències que ha tingut aquesta mancança.

Trobeu-vos de sobte al bosc amb el Gat de Cheshire, que amb el seu bon humor i sàtira, ajudat de tot l'esdevingut durant l'últim any, vos farà riure a riallades.

Acudiu a l'Hora del Té amb els personatges més bojós que us podeu trobar en tota la contornà, com la Llebre de Març i el Barreter Boig, qui amb el seu poc trellat i ganes de marejar vos faran pensar i desesperar-vos a parts igual, però que en un moment de lucidesa vos presentaran diverses idees que en un principi

pareixen boges i que, a la fi, tenen molt de sentit.

Per últim, aparegueu als jardins de la Reina de Cors per enfrontar-vos amb ella i salvar el cap de miracle. Acompanyeu-la a un judici reial per tallar-li el cap a molt elements i actors principals de la nostra festa dels que podríem prescindir més prompte que tard.

En definitiva, trobar-se amb tots aquests personatges, que al pas que avança la novel·la van convertint-se en més extravagants, us farà mirar les Falles des d'una perspectiva diferent a la que estem acostumats, per

adonar-se de la realitat en la que viu la nostra festa.

Per a que aquest llibret siga el teu portal a un món de màgia, art i alegria. Endinseu-vos en la festa amb la mateixa admiració que Alicia va sentir en caure pel cau del Conill Blanc. Que cada pàgina siga una invitació a la diversió i la participació, mantenint viva la flama de la nostra festa.

Que comence l'aventura fallera, i que cadascú es convertisca en Alicia, explorant unes Falles de Meravella plenes d'il·lusió i enginy. Benvinguts i benvingudes al vostre propi conte faller!

Capítol 1

La germana d'Alícia

Alicia estava començant a avorrir-se allí asseguda en la riba al costat de la seua germana, sense tindre res a fer; havia tirat un parell d'ullades al llibre que esta llegia, però no tenia dibuixos ni diàlegs, i «per a què pot servir un llibre sense dibuixos ni diàlegs?», es preguntava Alicia.

Dins d'aquell llibre veia moltes fotos de falleres que no coneixia i molta informació relacionada amb el món de les Falles, no obstant, malgrat que Alicia era fallera des de ben menuda, no li importava ni el més mínim el que continguera el llibre, ja que ho veia tot molt avorrit i adult per a ella.

Alcalde de Xàtiva

Roger Cerdà i Boluda

Benvolguts fallers i falleres de Sant Jordi, vos agraïsc l'oportunitat que em brindeu de tornar a saludar-vos des de les pàgines del llibret explicatiu de la falla Sant Jordi, una comissió amb solera i tradició, compromesa amb la cultura i l'art de la festa, a través dels seus monuments fallers.

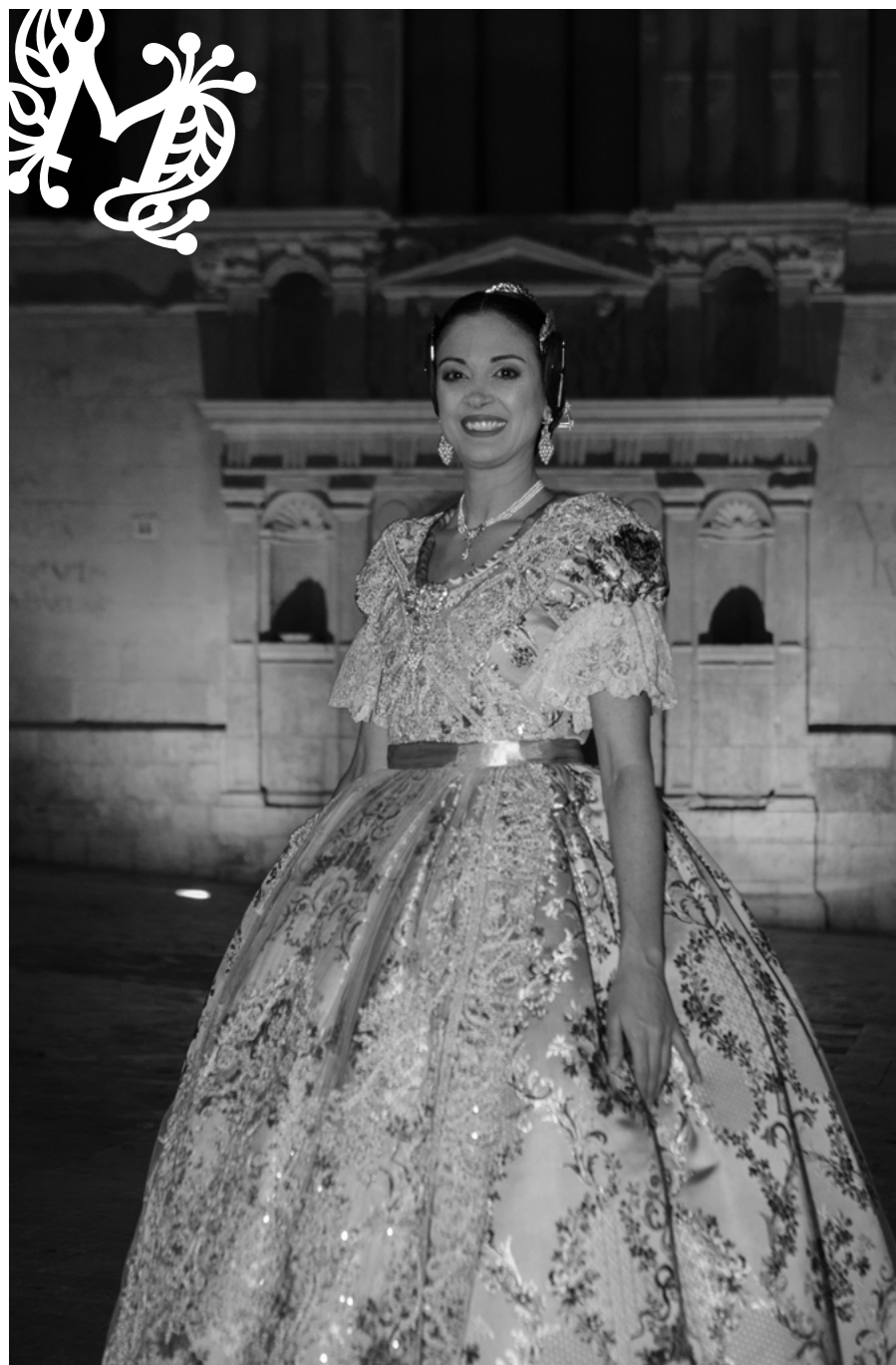
Després de molts mesos de treball, d'esforç callat i constant, arriba el moment de treure al carrer ninots, música i indumentària per omplir els carrers de Xàtiva de tota la vistositat pròpia d'aquesta festa, patrimoni cultural immaterial. Ja arriba la setmana gran, el temps de recollir els fruits de tot aquest esforç que falleres i fallers dugueu a terme per tal de mantenir la tradició.

La falla Sant Jordi li dona vida al barri, ajuda a la integració i a la participació de veïnes i veïns en les activitats que s'organitzen i, d'aquesta manera, opera com a agent articulador de

la convivència veïnal. Crec que és important destacar aquesta vessant de les comissions falleres, a més de la importantíssima funció de conservació de les nostres cultura i tradicions.

Espere sincerament que passeu una setmana fallera inoblidable, repleta de moments per al record, d'alegria i d'harmonia. Bones Falles 2024 a totes i tots!

Regidora de Cultura Festiva

María Beltrán i Ferrero

Les Falles 2024 ja són una realitat. Els monuments ja són presents als carrers de la ciutat, i tenim per davant una setmana plena d'alegria, color, pólvora, música, indumentària i germanor. Per això, per a mi és un plaer escriure unes línies en este llibret; per a deixar patent la importància que té el col·lectiu faller a Xàtiva, però sobretot, per a ressaltar el gran treball que des de totes les comissions de la ciutat realitzeu per la cultura, les tradicions, el patrimoni i el turisme xativí.

La junta gestora de la falla Sant Jordi té ja una experiència assolida dels últims anys que fa que porteu amb molta força i obstinació tots els vostres propòsits. Enhorabona! A més, m'agradaria felicitar a Alba i Sofia, les vostres falleres majors. Gaudiu al màxim de cada moment que se us presenta, i assaboriu cada acte com si fora l'últim.

Finalment, també donar-vos l'enhorabona perquè este 2024 conteu amb una de les vostres integrants com a Fallera Major Infantil de Xàtiva. Des que va accedir al càrrec, Vera està representant a la perfecció la ciutat de Xàtiva i, per això, heu d'estar molt orgullosos.

Espere de tot cor que les falles 2024 siguen inoblidables, que la germanor siga present durant tota la setmana gran i que el vostre esperit de tradició i cultura fallera continue sent com fins ara.

Bones Falles a totes i tots!

Presidenta Junta Local Fallera de Xàtiva

Celia Gorrita i Albiñana

Dirigir-me a la Falla Sant Jordi és un autèntic plaer.

Aquesta falla es distingeix per la seva innovació constant, sempre a la recerca de noves activitats falleres per destacar i enriquir la seva experiència. L'any actual, és un honor destacable tenir la Màxima Representant Infantil de Xàtiva Vera Langa i Suñer en el seu cens infantil, confiant en que aportarà un valor excepcional a la comissió.

Amb una gran dosi de joventut, la falla aborda amb entusiasme la creació de falla, la promoció de la cultura i la celebració de festes. La passió i l'energia d'aquesta falla són evidents en cada activitat i esdeveniment que organitzen.

La participació de la joventut fa que la falla sigui un punt vibrant i dinàmic dins de la comunitat fallera.

En aquest exercici, l'expectativa és compartida: tots esperem gaudir d'un magnífic exercici faller. La unió de membres i simpatitzants crea un ambient acollidor i festiu, on cada detall és cuidat amb detall.

La Falla Sant Jordi demostra la seva dedicació a mantenir viva la tradició fallera, alhora que introdueix elements innovadors que captiven l'atenció i engrandeixen la festa.

En resum, sou una comissió apassionada que abraça la creativitat, la cultura i la festa. Amb l'esperança compartida de viure un exercici extraordinari, continueu brillant com un referent de dedicació i innovació dins del món faller.

Visca Xàtiva i visquen les Falles.

Representants

Francisco Cabrerizo Soler
Álvaro Caldes Gandia
Maria Tormo Climent
Raimon Tormo Llopis

Salutació

Junta gestora

Un any més aprofitem l'oportunitat que ens ofereix el llibret de la Falla Sant Jordi per a dirigir-nos a tots els fallers, falleres i amics d'esta comissió.

Estem a les portes del mes de març, un mes que ens marca d'una forma molt especial a tots els fallers, ens ompli d'alegria, perquè estem a les portes de celebrar la millor festa del món, "Les Falles".

Una festa en la que tornarem a plantar les nostres falles a l'emblemàtica Placeta de la Galera i tots els que es dignen a visitar el nostre castell ens faran una visita obligada, que podran sentir l'olor de la pólvora la nit del 15 de març a la "Nit del Foc" de la nostra comissió. Gaudiran de la música als passacarrers, pel nostre barri, que gaudirà de la nostra alegria i al que convidem a participar de la nostra festa i, per suposat, demanar-los disculpes d'avançat, per totes les molèsties que els podem ocasionar.

Les i els "Sant Jordiers", traurem la nostra millor indumentària per a ofrenar flors a la nostra patrona el dia 18 a l'església de La Seu.

Tornarem a tindre la meravellosa oportunitat, de celebrar la nostra emblemàtica "Baixada de Sant Jo-

sep", acte únic i extraordinari que sols els socarrats tenim l'oportunitat de celebrar.

En definitiva, estem a les portes de gaudir la nostra setmana gran, i com sempre, volem gaudir-la amb tolerància i responsabilitat amb els nostres veïns.

Any rere any, fem un gran esforç per traure aquesta festa endavant, per gaudir-la i engrandir més encara si cap, una festa de la que som "Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat" i tenim la responsabilitat de celebrar-la amb el que implica aquesta distinció tan especial de la UNESCO, perquè no és sols nostra, dels fallers, sinó que és de tots els que fan possible amb els seus oficis i treballs durant tot l'any, que en aquests dies tot estiga preparat per a celebrar les Falles. GRÀCIES.

Així que vos esperem, com sempre fem. Esteu convidats a visitar-nos, qualsevol dia, estarem on sempre, al casal o la placeta i podrem compartir una cerveseta ben fresqueta.

Salutació Fallera Major 2024

Alba Tormo i Climent

Estimats fallers, familiars, amics i veïns i veïnes de la Falla Sant Jordi.

Soc Alba i és un honor estar escrivint aquestes paraules com la Fallera Major de la Falla Sant Jordi. Aquesta experiència és inoblidable, i no puc deixar d'expressar la meua gratitud i felicitat en aquest moment.

Des del primer dia que vaig formar part d'aquesta meravellosa família fallera, vaig sentir la calor i la passió que caracteritza la Falla Sant Jordi. Cada racó del nostre barri reflecteix un record per a tots el qui formem part d'aquesta gran família.

Aquest any tinc la sort de compartir aquesta experiència amb Sofia qui ha sigut tot un descobriment i amb quatre persones molt importants per a mi, la meua junta gestora, gràcies per tot el temps dedicat aquest any per a que estiga tot perfecte.

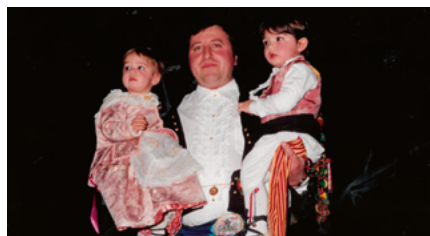
A la nostra comissió, cadascun de nosaltres és part essencial d'aquesta història. Junts, construïm i celebrem les nostres tradicions i els nostres records, sempre portaré el al me cor i sobretot a la Falla Sant Jordi.

M'agradaria convidar-vos a tots a viure amb nosaltres una setmana plena de tradició, color i alegria. Ja comença el compte enrere, la setmana fallera està a punt d'arribar, i estic que segura que serà inoblidable.

Les llums, els monuments, la música, i sobretot, la unió de la nostra comissió, fan d'aquestes festes un moment únic en el qual tots compartim la mateixa passió per les nostres arrels. Eixiu al carrer, escolteu la música de les xarangues, sentiu l'olor a pólvora per tot arreu, mireu els nostres monuments que decoren la nostra emblemàtica plaça, gaudiu de cada moment, participeu amb entusiasme de cada acte i deixeu que aquesta festa ens plene a tots de felicitat i orgull.

Visca la Falla Sant Jordi.

Cadafal gran

Falles, un País de Meravella

Artista

Juane Cortell

Secció

Primera

Crítica cadafal gran

Celia era una xiqueta enamorada de les Falles que des de ben menuda havia gaudit de la festa en la seua benvolguda falla Abú Masaifa. Celia va anar creixent, involucrant-se cada vegada més i més en el treball de la seua comissió i, poc després, va passar a formar part de la Junta Local Fallera de Xàtiva, on durant molts anys va desenvolupar el càrrec de secretària, fins que l'any 2023 va arribar a ser la presidenta del col·lectiu faller de Xàtiva, on verdaderament va descobrir el disparat món de les Falles, al País de les Meravelles.

En aquest món va conèixer a la "Reina de Cors", que li va prometre construir el millor Museu Faller de tota la Comunitat, el primer museu al "metavers", el MUF, un museu que totes les ciutats envejarien i que tots els fallers voldrien tindre a les seues localitats. Però, un any després, les portes del museu segueixen tancades, unes reformes que avancen i paren, paren i avancen i el pitjor de tot, ha deixat a la Junta Local Fallera sense seu on reunir-se, ja que les reunions amb els presidents se celebren als casals de les comissions falleres. En lloc de

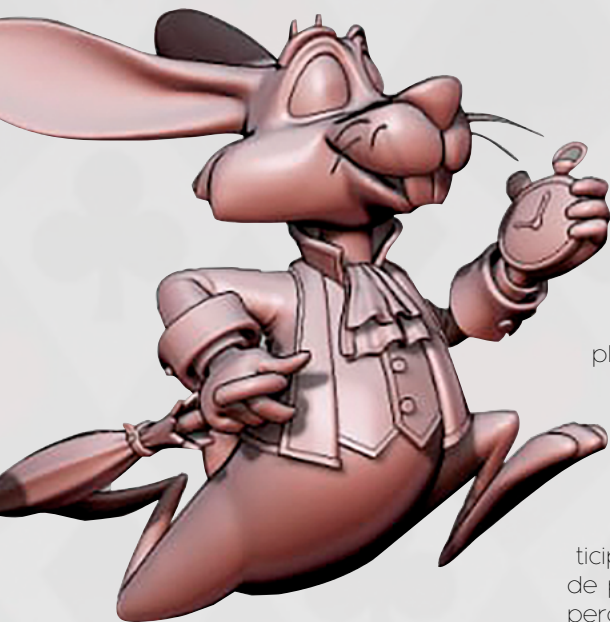
donar solucions, l'única alternativa que ha ofert la Reina de Cors és un quartet on sols cap una taula i tres cadires al primer pis de la Casa de la Joventut.

Celia va conèixer també al "Barreter Boig", dirigent de comissions falleres, que amb la seua bogeria era capaç d'exposar les situacions més insòlites, sense trellat, al programa d'actes, al calendari de les presentacions, als pressupostos... però, per suposat, quan s'allarga la reunió i es fa l'hora de sopar del dijous a qualsevol casal... la reunió pot finalitzar ràpidament i ja no importa res, sols que finalitze.

Continuant amb la seua aventura es va trobar amb "El Conill Blanc", que li va recordar el món tan boig en el que estava vivint, un món ple d'actes on acudir, horaris, agendes, protocols, presidents, falleres majors, concursos, jurats, premis, reunions, premsa, persones que et qüestionen, i un llarg etcètera que simplement et dona la benvinguda al "Meravellós Món de les Falles".

Als personatges d'aquest meravellós

xiringuito es queda sense alta-
veus.

Ens deixà un calendari de presentacions al Gran Teatre que van començar l'1 de novembre i van finalitzar el 27 de gener, no havent cap cap de setmana dedicat complet per presentacions.

En un tancat, trobem un ramat de borregos, on se'ls intenta explicar a l'inici de l'exercici tots els terminis per a presentar fitxes d'actes, participacions de concursos, nombre de participants en sopars o dinars... però per molt de recordatori que es donen, sempre arriba l'últim dia i no es presenten els documents pertinents.

món, durant tot l'any els passen un infinit de desgavells que a poc a poc anirem coneixent.

"La Reina de Cors" és la màxima autoritat dins d'aquest país, governadora de les Festes de Xàtiva, entre altres més coses. Amb els seus poders seductors, atrapa a tots els presidents i cap d'ell s'atreveix a dur-li la contra directament.

Deixa a totes les agrupacions sense la cessió de cadires per part de l'Ajuntament per a poder fer actes, com nomenaments, sopars, o festes de carrer, argumentant que no és feina de la "Brigada Municipal" descarregar i carregar-les, però tampoc ens deixa que eixa tasca la fem nosaltres, ni que paguem una taxa o un preu establert.

Es va inventar un fil musical per tota la Fira, perquè tota la sonorització de la Fira fora igual per a tots, però... quina casualitat!!! El tros del nostre

Es demanen els contractes d'artistes i s'entreguen mal redactats o en un format incorrecte, s'allarga el termini per a que tots ho presenten bé... i no passa res.

Es demanen les fitxes per a les presentacions... hi ha falles que no les han presentat en el termini corresponent... doncs no participen.

No hi ha unanimitat en prendre decisions quan no es compleixen els terminis... però mai millor dit... mai ve el llop a menjar-se les ovelles... però un dia vindrà el llop i no hi haurà volta enrere.

En una partida d'escacs, els presidents deixen a la Comissió Permanent d'Estatuts en "Jaque Mate", dient que l'assemblea de presidents pot decidir certes coses que realment haurien de passar per la Co-

missió Permanent. Un règim intern inexistent, per la qual cosa, no hi ha res establert per a resoldre conflictes o infraccions que no estan definides en cap lloc.

Mentrestant, un "exèrcit de soldats en forma de cartes" lluiten per la inclusió, la igualtat i la tolerància de totes i tots en la Festa de les Falles.

Els fallers ja no sabem què fer per a poder fer front a tots els permisos i certificacions (amb el seu cost) que ens demanen cada vegada que sol·licitem a l'Ajuntament l'ús de la via pública per a fer qualsevol acte de les nostres comissions. Informes tècnics per a carpes, tarimes, plans d'evacuació, etc. Els fallers no ens neguem a complir tots els requisits que ens demanen, però ens agradaria un poc de tolerància i sobretot, revisar el cost de totes les certificacions, ja que en la majoria dels casos, les activitats que s'organitzen són sense cap ànim de lucre.

A la fi, aquest meravellós món de les falles fa gaudir durant una setmana a tota la ciutat, omplint-la de color, alegria, art, música, i fent que tots els fallers i no fallers gaudisquen de la nostra festa, però durant tot l'any aquesta festa que tant estimem, a banda de diners, ens costa molts d'esforços i malts de caps.

Comissió

Junta executiva

D. de Xaranga

D. de Casal

D. d'Events

D. de Decoració

D. Infantil

Junta Gestora

D. de Llibret

Secretari

D. d'infraestructures

Junta Gestora

D. d'Events

D. de Pólvora

Tresorera

D. Infantil

D. Infantil

D. de Loteria

D. de Cavalcada Infantil

D. de Presentació

D. de Casal

D. de Playback

Junta Gestora

Junta Gestora

D. de Jocs

D. de Polvorà

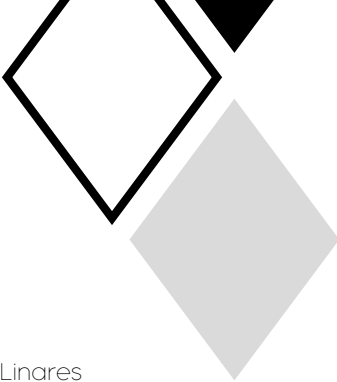

D. de Protocol

D. de Publicitats

omissió Major

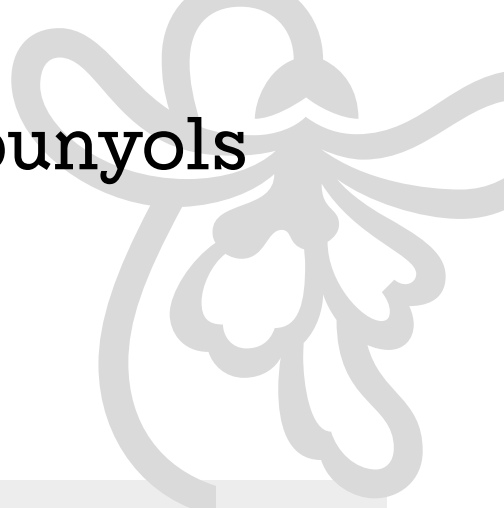
Consuelo Agusti Cañes
Daniel Alaman Gilabert
Ernesto Alaman Gilabert
José Ramón Alcaraz Gallego
Laura Alcaraz Gallego
Miriam Alcaraz Osorio
Irene Alcaraz Osorio
Vicente Almiñana Garcia
Joan Alventosa Manyewu
Sandra Arce Tomas
Felix Artola Oltra
Juan Carlos Balaguer Suarez
Aurelio Baldó Moscardó
Paula Baldres Gil
Liliana Bagues Ortega
Noelia Blach Segura
Mateu Blanquer Ramos
Vicente Bolinches Fabra
Vicente Bolinches Monago
Luis Bolinches Monago
Maria Borrás Sala
José David Brígido Ribera
Olivia Cabezón Cuenca
Francisco Cabrerizo Soler
Alvaro Caldes Gandia
Bea Camarasa Soler
Irene Cano Aroca
Elizabeth Cano Valdivia
Celia Castells Monros
Daniel Cerda Tortosa
Sara Chulia Angulo
Nadia Ciortan Ortega
Domingo Climent Diaz
Jordi Climent Martinez
Paula Climent Robles
Desiré Climent Soler
Alvaro Climent Soler
Sandra Climent Taengua

Irene Conesa Linares
Ernesto Cuenca Martínez
Ramona Cuevas Garcia
Carlos Dauden Ramon
Pedro Delegido Minguez
Andrea Delegido Terol
Guillermo Delegido Terol
Andrea Descals Albalat
Mercedes Diaz Montagud
Nuria Diaz Montagud
Alicia Diaz Pastor
Areca María Díaz Pastor
Ferran Enguer Serrano
Maria Esparza Alonso
Carla Fayos Beltran
Esther Fayos Beltran
Virginia Fernandez Alcocer
Ruben Flores Milan
Jordi Fresneda Mompó
Javier Galan Patiño
Rosa Belén Garcia Frances
Pedro Garcia Girones
Pablo Garcia Martinez
Carmen García Nava
Miguel Angel Garcia-Chamon Brigido
José Maria Gaya Gonzalez
Anna Gomez Tapia
Marta Gozálbex Pla
Cesar Gracia Martin
Maria Paula Granero Martinez
Marta Grau Abad
Joaquin Jovani Ricart
Manuel Juan Pons
Mireia Juan Villa
Julio José Lafuente Ortega
Javier Langa Baldovi
Gonzalo Julian Leguizamon Arrieta
Noelia Llacer Soler

Marta Llacer Terol
José Luis Llorens Borrás
Maria Llorens Borrás
José Luis Llorens Guinart
Victor Lopez Sancho
Rafael Martí Blesa
Jorge Martí Manzano
Natalia Martí Ramos
Estela Martí Ramos
Emilio Martínez Bonet
Olga Martínez García
Axel Martínez Ruiz
Jordi Mateu López
Bruno Mateu Martínez
Jaume Mateu Ripoll
Martina Melero Moreno
Jaume Miñana Ferri
Andreu Monago Palop
Lidia Montaner Ibañez
Yolanda Moreno Cuevas
Miguel Moreno Ortega
Isabel Moscardo Suñer
Julia Moscardo Suñer
Angela Mulet Ribelles
Jennifer Muñoz Reig
Antonio Juan Navalon Martínez
Antonio Miguel Olmos Llopis
Andrea Oltra Lluch
Sara Palacios Campos
Laura Palacios Campos
Sergio Palmi Tomas
Iris Pastor Albaladejo
Paula Pastor Boluda
Patricia Pavia Gozalbes
Alfonso Pedros Diago
Jessica Pelegrero Llopis
Rafael Penades Pla
Ernesto Perea Velert
Xavier Perez Sanchis
Alba Maria Perez Torregrosa
Nerea Perez Torresano
Purificación Quiles Palomares
Carla Quiles Sanchis
Ángela María Ramón Alandes
Patricia Ramos Morcillo

Carla Ramos Navarro
Diego Revert Frances
Raquel Rodríguez López
Ainhua Rubio Borrás
Irene Sala González
Ángel Sala Sanchis
Vicente Samit Gracia
Eva Samit Quiles
Elvira Sánchez Guinart
Tono Sanchis Bosch
Raysa Sanz Fuentes
Ali Sarhane Oliver
Pablo Seguí Zaragoza
Aarón Selma García
Belen Silva Bellver
Rebeca Soler García
José Antonio Soler García
Inés María Soler Murillo
Laura Soler Soler
José Antonio Soler Tribaldo
Remedios Soler Tribaldo
Marta Soro Torres
Lucía Soro Torres
M^{ra} José Suñer Tormo
José Vicente Taengua Alacot
Vicenta Terol Sanchis
Mercedes Tomas Pastor
Sandra Tomas Serna
Lydia Tormo Cardona
Felicidad Tormo Climent
Maria Tormo Climent
Alba Tormo Climent
Vicente Tormo Garzo
Raimon Tormo Llopis
Carla Torregrosa Calvo
Ana Maria Torregrosa Vidal
Alberto Torres Cosme
Claudia Torro Miravalles
Yasmina Tortosa Torres
Carlos Vercher Soro
Idoia Vercher Suñer
Amparo Villa Morales
Jacobo Villanueva Dovalo
Victor Zamorano Gorba

Socarrats i bunyols

Recompenses

Socarrats

Brillants

Manuel Juan Pons
Amparo Villa Morales

Or

Emilio Martínez Bonet
Yolanda Moreno Cuevas
Rebeca Soler García

Argent

Luis Bolinches Monago
Álvaro Climent Soler
Carla Fayos Beltrán
Toni Navalón Martínez
Lucia Soro Torres

Coure

Noelia Blach Segura
Olivia Cabezón Cuenca
Axel Martínez Ruiz
Bruno Mateu Martínez
Jennifer Muñoz Reig
Alfonso Pedrós Diago
Raquel Rodríguez López

Bunyols

Brillants

Xavier Pérez Sanchis

Fulles

José Antonio Soler García

Or

Francisco Cabrerizo Soler
Jose Luis Llorens Borrás

Argent

José Ramón Alcaraz Gallego
Célia Castells Monrós
Paula Climent Robles
Desiré Climent Soler
Mercedes Díaz Montagud
Núria Díaz Montagud
Maria Llorens Borrás
Rafael Martí Blesa
Natalia Martí Ramos
Àngela Mulet Ribelles
Patricia Pavia Gozálbes
Rafael Penadés Pla
Belén Silva Bellver
Alba Tormo Climent
Carlos Vercher Soro

Recompensa fallera

Alba Tormo Climent

Alba Tormo Climent és fallera de la nostra comissió des de l'any 2017, quan va decidir tornar a unir-se a la nostra família fallera, ja que de xiqueta també havia format part de la Falla Sant Jordi.

Des d'un primer moment es va involucrar en la comissió formant part activa. Alba sempre ha estat, en la part més creativa, preparant cavalcades i, sobretot, preparant la decoració de falles invertint hores i hores al casal fent qualsevol cosa per a decorar els nostres monuments.

Fou a l'exercici 2022-2023, quan Alba, al costat de altres persones, va formar part de la Junta Gestora que dirigiria la nostra comissió. En aquesta gestora, Alba s'encarregava entre altres coses de les relacions amb JLF, i va destacar la seua implicació amb les activitats lúdiques de la Falla creant els ja mítics divendres de canya i tapa, entre moltes més activitats.

En l'actual exercici, Alba va renovar en la Junta Gestora per a seguir al capdavant de la comissió, però els temps anava passant i la Falla Sant Jordi no anava a tindre Fallera Major,

ja que cap Fallera es feia endavant. Els dies anaven passant i les gestions per a tindre Fallera Major no donaven els seus fruits, fins que va sorgir el nom d'Alba.

En els seus plans no entrava ser Fallera Major del 2024, no era el seu any. Començaren les converses, però ella no donava mai el "no" definitiu, i, finalment, Alba va interposar a les seues prioritats que la seua ben volguda Falla Sant Jordi no es quedés sense Fallera Major.

Alba va donar el "Sí", i aquest ha estat un dels motius principals per a concedir-li aquest reconeixement que atorga la JLF.

Gràcies, Alba, per la teua implicació en el del dia a dia de la nostra comissió.

Falles

2023

Premis Falles

2023

- ◆ 5é premi Secció Especial
- ◆ 4t premi Secció Primera Infantil
- ◆ 2n premi Millor Crítica Local
- ◆ 3r premi Ninot Secció Primera Infantil
- ◆ 3r premi Millor Comparsa Infantil
- ◆ 3r premi Concurs de Maquetes
- ◆ 74é premi Promoció i Ús del Valencià

Calendari faller

2/9/23

21.30 h Nomenament de les Falleres Majors de la Falla Sant Jordi (Casal)

10/9/23

11.00 h Mig Any Faller Infantil (Albereda Jaume I)

17/9/2023

19.00 h Nomenament de les Falleres Majors de Xàtiva i les seues Corts d'Honor (Jardins del Palasiet)

23/9/2023

21.30 h Mig Any Faller (Estació d'Autobusos)

1/10/23

11.00 h Ral·li Faller Autos Bojos (Escola Oficial d'Idiomes)

14/10/23

20.00 h Proclamació de la Fallera Major de Xàtiva i la seua Cort d'Honor (Gran Teatre)

15/10/23

18.00 h Proclamació de la Fallera Major Infantil de Xàtiva, la seua Cort d'Honor i acompanyants (Gran Teatre)

29/10/23

17.00 h Playback Infantil (Gran Teatre)

1/12/24

22.00 h Presentació de les Falleres Majors de la Falla Sant Jordi (Gran Teatre)

28/1/24

10.00 h Romeria a Sant Josep (des d'Albereda Jaume I)

20.00 h Concert pasdobles fallers Ciutat de Xàtiva (Gran Teatre)

3/2/24

19.00 h Cavalcada del ninot (des d'Avinguda Selgas fins Albereda Jaume I)

10/2/24

9.30 h Ofrena d'ous a Santa Clara (Convent de la Consolació)

10/2/24

14.00 h Dinar de la Fallera Major Infantil (Casal)

17/2/24

9.00 h Campionats de Pàdel (Poliesportiu Municipal Les Pereres)

18/2/24

11.00 h Cavalcada del ninot infantil
(des d'Avinguda Selgas fins
Albereda Jaume I)

23/2/24

20.00 h Inauguració de l'Exposició
del Ninot (Casa de la Cultura)

24/2/24

8.00 h Macrodespertà
12.00 h Acte contra la violència de
gènere
20.00 h Crida de les Falleres Majors
de Xàtiva
22.00 h Sopar de la crida

3/3/24

12.00 h Dinar popular de Germanor
(Pàrquing del Pavelló municipal
de voleibol)

9/3/24

22.00 h Sopar de la Fallera Major
(Casal)

12/3/24

18.00 h Transport de falla

13/3/24

8:00 h Plantà cadafal major

15/3/24

23.00 h Nit de la plantà oficial
0.00 h Nit del foc de Navaliches
Foc i Flama

16/3/24

10.00 h Esmorzar (Plaça Sant Jordi)
13.00 h Passacarrer
14.00 h I Mascletà (Jardí de la Pau)
14.30 h Dinar al casal
19.00 h Lliurament de premis (Ajun-
tament de Xàtiva)
22.00 h Sopar de pa i porta (Casal)
23.30 h Festa i DJ

17/3/24

10.00 h Esmorzar
13.00 h Passacarrer
14.00 h II Mascletà (Jardí de la Pau)
14.30 h Dinar al casal
17.00 h Visita oficial a les falles
22.30 h Sopar de pa i porta (Casal)
23.30 h Festa i DJ
0.00 h Nit del Foc

18/3/24

10.00 h Esmorzar
13.00 h Passacarrer
14.00 h III Mascletà (Jardí de la Pau)
14.30 h Dinar al casal
18.00 h Ofrena de flos a la mara de
Déu de la Seu (Eixida des
d'Avinguda Selgas)
22.30 h Nit de disfresses (Casal)
23.30 h Festa i DJ

19/3/24

8.00 h Despertà
12.00 h Missa en honor al nostre pa-
tró Sant Josep amb el poste-
rior trasllat en processó
14.45 h IV Mascletà (Jardí de la Pau)
15.00 h Dinar al casal
18.00 h Xocolatada (Casal)
20.00 h Cremà cadafal infantil (Hora
aproximada)
22.00 h Cremà cadafal gran (Hora
aproximada)

24/3/24

20.00 h Premis Cadafal 2024 (Cen-
tre Cultural Xàtiva)

Records 2023

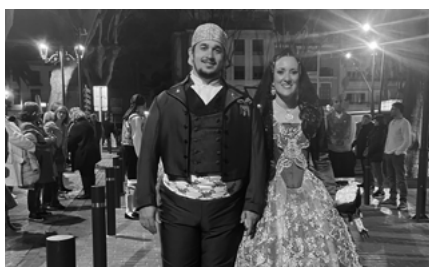

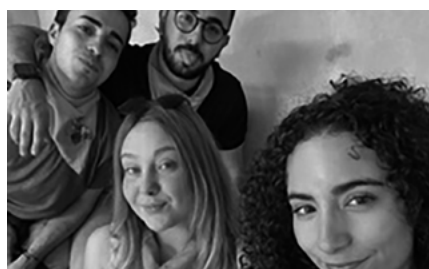

Novament els Almiñana

Vicent Almiñana García

Tornar, més enllà del simple acte físic de retornar a un lloc, és un procés que implica revisitar, redescobrir i en molts casos, reconnectar en aspectes del nostre passat. Amb pinzellades de misticisme i creences del pas del temps. El concepte "tornar" ens convida a explorar les capes més profundes de la nostra ment, de l'experiència i les creences, en poques paraules: comprendre la riquesa que es troba en el retorn.

Reflexionar sobre el passat i rememorar moments, tot i no ser existents del present, et fan recordar que segueixen en la memòria i que tenen una parcel·la reservada al teu cor. Han estat teixits per la família, els amics i l'entorn que et va veure créixer. Tornar als grans instants pretèrits, és com reviuire els orígens de les vivències. Tornar, ens brinda l'oportunitat de connectar amb la nostra arrel, la llavor, la part fonamental de la identitat. Ja ho va dir el veí de prop de la Plaça Sant Jordi, en Raimon, "qui perd els orígens..."

Recordar els dies de la infantesa, en aquells divendres de nit al casal, els assajos per la presentació, tantes

hores i hores a la placeta, Cavalcada del Ninot, l'olor constant a pólvora, passacarrers, pasdobles, sacs de cacaus, etcètera, ens transporta a un temps ple d'innocència, d'alegries i d'aprenentatge. L'enyorança ens convida a apreciar els motius que han donat forma a la nostra personalitat, els fonaments del sentiment faller; activant la importància dels llaços, els sons musicals i les olors emblemàtiques. Eixos instants on trobem les bases de la nostra existència festiva, els primers ensenyaments d'amor, resiliència i valors per una festa que no existeix en cap altre lloc del món, i que per sort, ens ha acompanyat al llarg de la nostra vida.

Les vivències entre amics i coneguts és una part essencial del nostre desenvolupament. Al tornar a trobar-te amb persones que varen ser testimonis i companys de la travessia fallera, revivint la màgia de les Falles; d'una festivitat genuïna, amb alegries (i algunes tristeses) compartides. L'experiència conjunta crea els vincles indestructibles, i en retrobar-nos, ens adonem de la importància de mantenir-los al llarg del temps. Créixer al casal, als carrers i als llocs d'en-

contre, és construir un suport mutu que perdurarà per sempre inclús quan la vida ens porta per distints camins.

Ara, és l'oportunitat d'un nou Almiñana puga viure tot açò que conte. Que trobe proximitat a la gran família fallera, aquesta que no es limita sols al nucli biològic. S'estén entre amics que es converteixen en germanor i comparteixen moments crucials en la nostra història. La unió d'aquestes relacions crea una xarxa de suport emocional, de compren-

sió i amor incondicional per la nostra festa.

En la voràgine de la vida diària, de vegades oblidem parar-nos i apreciar el valor d'aquestes connexions. La importància d'honar els nostres orígens, de cultivar i preservar el nexa amb les arrels per enriquir el nostre present.

A la memòria de Paco Almiñana i Filo Garcia, gràcies per tant i per tot. Els filaments brodats de la nostra existència fallera.

Qui és qui?

Raimon Tormo Llopis

Un joc molt divertit
vos volem proposar,
als fallers de la falla
toca desemascarar.

És una gran historia,
un conte descabellat,
tots els que apareixen
tenen molt poc de trellat.

Les falles són nostre món.
En un País de Meravelles
anem a tallar el cap
a qui no plante les orelles.

Es reuneixen al casal
un divendres qualsevol
i tots els personatges
comencen a prendre vol.

Una xiqueta inquieta
amb afany de descobrir
enamorada de les Falles,
si no li ho fan avorrir.

És la nostra Alicia,
treballadora com ningú.
Sempre és criticada
per algú inoportú.

La Reina de Cors
és l'ama de la falla.
Va per tots els racons
i no per donar cassalla.

En totes les reunions
ella pren la paraula.
Quan es posa a renegar
estan tots baix la taula.

Sempre està envoltà
d'un exercit particular.
Els soldats homes carta
sols la saben que adular.

Altre personatge curiós
és el barreter boig.
Diu mil barbaritats
i sols una ens fa goig.

Ningú li fa mai cas
pensen que diu trellats,
però ell sols s'atreveix
a dir les veritats.

Troblem l'eruga blava,
un dels més veterans.
Contant mil anècdotes,
repetint-se tots els anys

Sol ser faller fundador,
tal vegada el més expert.
Creador d'una gran frase
"el que més fa, més perd".

A tots les falles estan
les parelles de bessons.
Sempre estan junts,
sobretot cantant cançons.

Són molt divertits
donant bons moments,
però al cap d'una estona
aniries foc en ells.

Desaparèixer de moment
és la seua especialitat,
el famós gat de Cheshire
en la falla l'hem pillat.

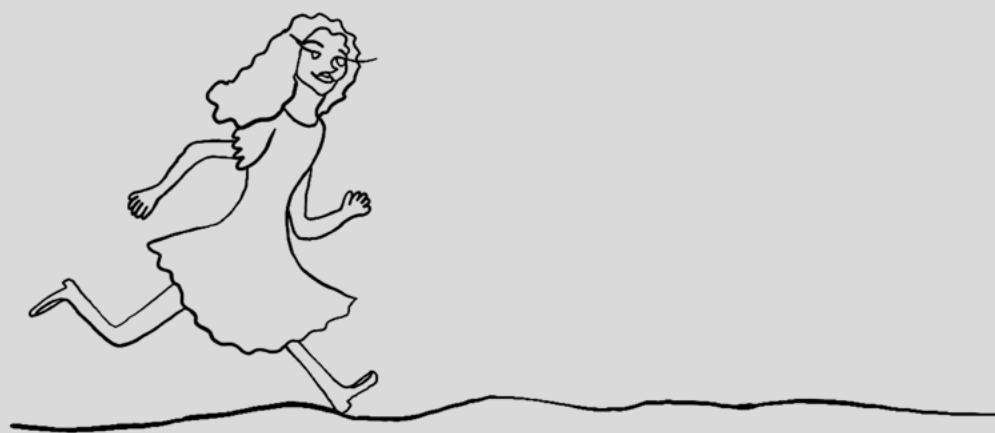
Tot el dia està al casal
en la barra de barret,
però a l'hora de treballar
sempre està ben amagadet.

Per a finalitzar el joc
el personatge més popular.
Pot ser qualsevol,
segur que ens fa dubtar.

És el més impuntual,
mirant sempre el rellotge.
Sempre estem esperant-lo
i ens dona molt coratge.

És el conill blanc.
Sempre va en pressa.
Quan quedes amb ell
has de tindre paciència.

De manera que estava deliberrant amb si mateixa (tan bé com siga possible, perquè el dia calorós la feia sentir-se somnolenta i babaua), tractant de decidir si el plaer de fer una garlanda de margarides justificava l'esforç de posar-se dempeus i recollir les flors, quan de sobte va passar corrent molt prop d'ella un conill blanc d'ulls rojos.

Capítol 2

El Conill Blanc

—Ai, ai, ai, que arribe tard!

De sobte el Conill va traure un rellotge de la butxaca del jupetí el va mirar i després va apurar el pas, Alicia es va posar dret d'un salt perquè de colp se li va creuar per la ment que mai havia vist abans a un conill amb butxaca de jupetí ni amb rellotge per a traure d'eixa butxaca i, cremant de curiositat, va córrer pel camp en la seua persecució, i va arribar just a temps per a veure'l desaparèixer per un gran cau que hi havia davall del cercol.

Un instant després anava Alicia després d'ell, sense pensar ni per un moment com li les anava a enginyar per a tornar a eixir.

El cau es prolongava primer en línia recta, com un túnel, i després s'afo-nava, tan de sobte que Alicia no havia tingut si més no temps de començar a pensar a detindre's quan ja es va trobar caient en el que semblava ser un pou molt profund.

Va tindre la sensació que s'estava adormint i a penes havia començat a somiar que estava caminant de la mà amb Dinah quan de sobte, pof!, pof!, va aterrar en un munt de branques i fulles seques i va acabar la caiguda.

Alicia no s'havia danyat en absolut i de seguida es va posar dret d'un salt. Va alçar els ulls, però a dalt estava tot molt fosc; davant d'ella s'estenia un altre llarg corredor, pel qual encara podia albirar-se al Conill Blanc que s'allunyava apurat. No hi havia ni un moment que perdre: allà es va precipitar Alicia, ràpida com el vent, i va arribar just a temps per a sentir-li dir mentre doblegava un recolze:

—Per les meues orelles i els meus bigots! Se m'està fent més tard que a les Falles en molts aspectes!

«Més tard que les Falles en molts aspectes —es preguntà Alicia— no entenc que han de vorer les Falles i menys quins aspectes fa tard aqueta festa»

Congrés Faller, una necessitat real

Ángel J. Sánchez
Faller

Vivim en un món molt canviant, on la paraula evolució està a l'ordre del dia, temps de canvis a una societat cada volta més flexible, i oberta a acceptar que no tot és blanc o negre, que la frase "això sempre ha sigut així" ja no té la força que podria tindre fa uns anys.

Les Falles de Xàtiva ens regim per uns estatuts fallers que foren creats fa X anys, i si vivim a una societat així, no podem estar regits per unes normatives de fa 20 anys, que encara que es poden anar modificant tots els anys, tal volta, després de tant de canvi aleatori, val la pena sentar-se i refer el nostres estatuts.

Des de fa molts anys, es parla de la necessitat de fer un congrés faller a la ciutat, promogut principalment per la comissió de Sant Jordi, que no aplega a materialitzar-se mai, quan és més que evident que és el que toca, després de tanta modificació parcial.

Per als qui no coneguen el tema, cada any es crea la comissió permanent d'estatuts, que està composta per un membre de casa comissió i

tres de l'executiva de la Junta Local Fallera, secretari/a, president/a executiu i altre membre de l'executiva triat per el president/a.

Una vegada constituïda, es dona un termini per a fer el lliurament de propostes de modificació de l'articulat actual del propi estatut. Una vegada entregats, es donen a conèixer i s'expliquen, per a que posteriorment es porten a votació en cada comissió, ja que a les setmanes, es procedeix a votar per aprovar la modificació o no dels mateixos.

S'ha de tindre en compte que un article presentat a modificació no pot tornar a presentar-se fins passar 2 anys. Encara que això pot ser un perill, perquè si es modifica alguna cosa, i el primer any no surt l'efecte desitjat, hi ha que aguantar-ho altre any... o almenys eixa és la teoria.

I dic en teoria, perquè no sempre es respecta esta normativa, ni tan sols els propis articles, per necessitat "imperial" de modificar o "votar-se" el que marquen els estatuts. I és que hauriem de pensar, que si tenim uns estatuts que de vegada en quant te-

nim que obviar, igual es que no estan adaptats a les necessitats actuals. És clar que abordar un congrés faller es una tasca gran, una responsabilitat i hores de feina, ja que hi ha que crear grups de treball i repartir-se les diferents seccions de l'Estatut, per a estudiar-les i preparar propostes de millora o modificació. Després posar en comú amb la resta de la comissió d'estatuts, i portar-los a les comissions per a que donen el seu vistiplau.

No sé si és que els fallers refusen aquesta responsabilitat per gossera, o perquè no ho veuen convenient, però crec que els tirs van per la primera opció... ja que és incomprendible que mantenim coses que sabem que no podrem complir, i que ens

obliguen a crear "decretazos" de l'assemblea de presidents majorment, per poder solucionar problemes de forma ràpida i directa.

Un dels temes clau, i que ronda últimament amb força, és la creació d'un règim sancionador que no existeix de forma clara i específica, ja que a pesar de que dota de poder de decisió per a la creació d'una comissió d'incidències quan succeeixen algun tema a tractar, cert és que no existeix un règim sancionador concret, que dificulta la presa de decisions.

Una graduació de faltes, i les seues possibles conseqüències, és un tema a establir de cara a situacions com-

promeses, que pareix que no, però han passat de vegada en quant al llarg del temps. Fets com no participar en actes obligats per a les comissions, no entregar les fitxes o documentació en el termini marcat, cometre altres faltes cara a l'executiva, la resta de comissions... ja siga comesa per tota la falla, com per fallers en particular.

Seria positiu tindre una graduació de faltes, que s'agruparen en faltes lleus, greus, o molt greus, i després, al dintre de cada grup, una sèrie de situacions que pogueren succeir. Posteriorment dins de cada tipus de falta, unes conseqüències segons la graduació de la falta, dins de cada grup, per la comissió d'incidències.

Prendre decisions per a sancionar a alguna comissió, que ha comès una falta de conducta o descuit, no és una feina còmoda i fàcil per a la comissió d'incidències a l'actualitat,

ja que deixa totalment en l'aire com gestionar cada situació, sense cap fonament normatiu, d'ahí es poden veure la disparitat de criteris duts a terme al llarg del temps per a prendre decisions davant fets mereixedors de sanció.

Doncs bé, passen els anys, i no es materialitza aquest congrés, necessari per adaptar la nostra normativa, als temps actuals que vivim a les Falles, tan canviants i camaleònics. Espere que prompte alguna comissió el torne a proposar i amb l'ajuda de la resta de fallers, fem força per a dur endavant aquesta proposta, ens sentem i amb paciència creem un nou marc normatiu per a les falles.

Jo crec que és possible, i és bon moment per moure aquest tema per a què al principi del proper exercici el pugem emportar endavant per alegria de tots i sobretot per al seu principal promotor, la comissió de Sant Jordi.

Fira i Falles, quan les comparacions són odioses

Raimon Tormo

Que la Fira d'Agost és la festa més important del calendari fester de Xàtiva és una cosa indiscutible i acceptada per tots. Que Xàtiva té un calendari fester molt ampli, també.

Però, què passa amb les Falles? És una festa del poble o dels fallers? Quin paper té l'Ajuntament de Xàtiva en les falles? Què són les Falles per a l'Ajuntament?

Les Falles de 2023 van ser unes falles especials, les "Falles postpandèmia", on no hi havia cap classe de restriccions i el temps va acompanyar, la qual cosa va fer que visquérem unes Falles participatives per part dels fallers als actes i, més participatives si cal, de la gent no fallera, visitant les places on estava plantada cada falla, gaudint dels actes, i, en definitiva, vivint la festa al carrer.

Durant la setmana fallera els carrers de Xàtiva -en la seua majoria, no sols al centre-, estaven plens de festa, de música i de gent, tant socarrada com forastera, que ens va visitar i va omplir cafeteries, restaurants i, de segur, que en el comerç de la ciutat també va influir d'alguna manera tota aquesta participació de la gent.

Si tenim dades de la gent que visita el Betlem de Xàtiva i el Castell per Setmana Santa, i els visitants de la Fira es calculen per les tones de residus que es generen, per què no tenim cap dada sobre la gent que visita Xàtiva en Falles?

Les Falles directament generen una sèrie d'activitats econòmiques que sense cap dubte beneficien la nostra ciutat, però ningú ha donat mai dades de l'impacte econòmic que té la festa de les Falles en la ciutat. Tal vegada si existiren aquestes dades, el col·lectiu més nombros de la ciutat i un dels més importants d'aquesta tindria més força per a rebre una millor atenció per part de l'Ajuntament. La Junta Local Fallera de Xàtiva rep una subvenció per a organitzar totes les activitats relacionades amb

la festa fallera, però les comissions no rebem cap subvenció directa des del consistori, els únics diners que arriben directament a les Falles són els premis econòmics que es donen als cadafals i als llibrets.

La societat ha entrat en una dinàmica, en tots els àmbits, on s'ha de respectar a tots els ciutadans amb els quals convivim, i els fallers també ho fem, però el problema que tenim és que aquestes exigències no són iguals per a tots.

Durant la Fira es tallen carrers, accessos a pàrquings, es realitzen canvis de direcció que col·lapsen la ciutat durant diversos dies, especialment del 15 al 20 d'agost. En canvi, en Falles si fem qualsevol cosa d'aquestes, inclús amb el permís de l'Ajuntament concedit, és perquè els fallers "ens creguem els amos del carrer", no perquè volem seguretat per als nostres fallerets a les portes dels nostres carrers. Si es tallen els encreuaments

on es planten les falles no és per frotre als vehicles i que no puguem circular tranquil·lament.

De la mateixa manera, per què l'horari de tancament del casal durant la setmana de Fira no és el mateix que el dels concerts o els festivals de la Fira o de les festes de carrer? Si és el mateix, per què els fallers, en cas d'incompliment d'aquesta norma, rebem de seguida la visita de la policia?

Cada quatre anys els polítics de la ciutat es reuneixen amb el col·lectiu

faller per a prometre'ns solucions a les nostres peticions, com per exemple un local amb les dimensions i condicions per a fer actes com bé el sopar de la Crida, el Mig Any Faller, les presentacions (per a no ser una molèstia per als espectacles que el regidor del teatre vol organitzar), més agilitat amb tota la documentació i permisos que es presenten a l'ajuntament, una millora en el presupost destinat a la JLF (que no a les falles). O també, per què en l'acte de l'Ofrena, quan es passa pel Carrer Botigues, han d'estar les terrasses muntades sense poder passar la desfilada i aguantant insults i les burles de la gent que no li interessa veure l'ofrena? Aquestes coses, entre altres moltes més, una altra vegada es queden en el tinter.

Però què passa quan passen les eleccions? Que ens trobem amb sorpreses com la d'enguany, que se'ns

nega l'ús de les cadires i les tarimes de l'ajuntament (del poble), perquè la brigada municipal té altres tasques i no pot estar totes les setmanes descarregant i carregant cadires, però no s'ha volgut trobar cap solució, com per exemple, pagar una taxa o poder transportar-les i fer la càrrega i la descàrrega per part dels mateixos fallers.

I, com sempre, la culpa de tot la tenim els mateixos fallers per no organitzar-nos com el col·lectiu més nombrós de la ciutat per a demanar el respecte que ens mereixem. Però clar, per a demanar i tindre força lamentablement no podem consentir comportaments incívics que de forma aïllada es veuen relacionats amb la festa, perquè aquests comportaments embruten i tiren per terra la feina de molta gent que vertaderament estimem les Falles.

Trencant barreres

Desiré Climent Soler

Presidenta Arc de Sant Martí LGTBI+ Xàtiva

Les Falles, una festivitat profundament arrelada en la tradició i que enfronta el desafiament d'evolucionar per abraçar la diversitat i la igualtat en tots els seus matisos. La premissa central de si "hem arribat tard" a aquest procés de transformació ressona en la meua ment, i crec que la resposta va més enllà d'un simple sí o no.

En la meua opinió, hem arribat tard en el sentit de reconèixer i abordar les formes de discriminació arrelades en la festivitat. Durant massa temps les Falles han sigut testimonis d'una divisió sexual del treball, i de rols que han relegat les dones a funcions secundàries i estètiques, així com una lògica assentada en el binarisme. La festivitat també ha sigut lenta en reconèixer i celebrar la diversitat racial i cultural, i les persones LGTBIQ+ han enfrontat exclusions i rebuig en aquest context festiu.

En pensar en "arribar tard", visualitze a totes les persones que en algun moment s'han sentit discriminades, marginades o fora de lloc en el món faller. Aquelles que han hagut de suportar comentaris ofensius, càn-

tics inapropiats, han sigut víctimes de LGTBIQ+fòbia, o no s'han mostrat tal com són, per por al que diran. Malauradament, el temps perdut no es pot recuperar, però crec fermament que podem treballar per crear un espai on totes les persones se senten còmodes i acceptades, on puguem participar plenament a les Falles sense por de discriminació ni judici.

La inclusió en rols representatius és un pas important per trencar amb

els estereotips de gènere arrelats a les Falles. Aquest canvi no només desafia les expectatives tradicionals, sinó que també té profundes implicacions per a les dones i la societat en general.

L'experiència de Raúl Puerta com a primer faller major home és un testimoni viu de la necessitat de superar els rols de gènere preconcebuts i avançar cap a una participació més equitativa.

La història de Carla García, que va buscar vestir un vestit considerat masculí per a l'Ofrena de València, destaca la importància de revisar i actualitzar les normes per a reflectir la diversitat i la llibertat d'escollir. És essencial qüestionar les restriccions imposades per la tradició quan limiten l'expressió individual i perpetuen estereotips de gènere.

La festivitat també enfronta el repte de recuperar el seu esperit crític i satíric original. Les Falles van sorgir com una expressió popular i antisistema, però al llarg del temps, aquest component s'ha diluït. Crec que és crucial revitalitzar aquest aspecte perquè les Falles no només siguin espectacle, sinó també un mitjà de reflexió i crítica social.

Però, ¿què podem fer per solucionar-ho i fer de les Falles unes festes diverses i igualitàries? La resposta està en promoure activament la inclusió i la participació de persones de totes les identitats i expressions. Cal fomentar la igualtat de gènere en tots els nivells, garantir que les veus de diverses comunitats siguin respectades i valorades. Això implica una revisió profunda de les normes i

pràctiques arrelades que perpetuen la discriminació.

A més, és essencial crear consciència sobre la diversitat racial i cultural, promoure el diàleg intercultural i evitar la reproducció d'estereotips. Els casals fallers han de convertir-se en espais segurs i lliures de discriminació. La creació de premis específics per a les Falles que promouen la igualtat, com és el Premi impulsat per l'associació Arc de Sant Martí LGTBI+ junt amb l'Ajuntament de Xàtiva o la campanya per unes Falles lliures de LGTBIQ+fòbia són fonamentals per mostrar la diversitat com un dels valors fonamentals de les Falles.

Al remat, les Falles tenen l'oportunitat d'evolucionar cap a una celebració més inclusiva i diversa. No és només una qüestió d'arribar tard, sinó de reconèixer la necessitat de transformació i treballar activament per construir una que reflecteixi la riquesa i diversitat de la societat valenciana contemporània. És un viatge que requereix esforç col·lectiu, però crec fermament que cada pas que donem cap a la igualtat i la diversitat a les Falles és un pas cap a un futur més inclusiu i respectuós per a totes les persones.

Quan va deixar de pensar en tot allò, Alicia es va trobar en un vestibul llarg i baix, il·luminat per una filera de llums que penjaven del sostre. Estava envoltat de portes, però totes estaven tancades, i, després

de recórrer-les una per una, de la primera a l'última, per a veure si alguna s'obria, Alicia va tornar tristament al centre del vestibul, preguntant-se com anava a fer per a eixir d'allí.

De sobte es va trobar amb una tau-
leta de tres potes. No hi havia en ella
més que una diminuta claueta dau-
rada, i la primera idea que se li va
creuar a Alicia pel cap va ser la que
eixa claueta podia correspondre a al-
guna de les portes. Però quina pena!
La veritat és que no podia obrir cap
d'eixes portes. No obstant això, en la
seua segona recorreguda es va en-
tropessar amb una cortina baixa que
no havia vist abans i darrere d'ella va
trobar una porteta. Alicia va provar la
claueta daurada i, per a la seua gran
alegria, entrava en el pany!

Va obrir la porta i va veure que dona-
va a un corredor a penes més ampli
que una rateta; es va acatxar i allà
al fons, de l'altre costat del corredor,
estava el més bell jardí que Alicia ha-
guera vist mai. Però ni tan sols podia
passar el cap per l'obertura.

Semblava inútil quedar-se esperant
al costat de la porteta, de mane-
ra que va tornar a la taula, amb la
secreta esperança de trobar algu-
na altra clau, o almenys un manual
amb instruccions per a plegar gent.
Esta vegada va trobar una ampo-

lleta («que estic segura que no era
allí abans», va dir Alicia), amb una
etiqueta penjada del coll i la parau-
la "BEU-ME" primorosament impresa
amb grans caràcters.

Alicia es va atrevir a provar i, com li
va sentir molt ric gust d'anís, de se-
guida ho va acabar.

—Que rara em senti! —va dir Alicia—.
He d'estar plegant-me com un teles-
copi!

I així era només: ara no mesurava
més que deu polzades i la cara se
li va il·luminar quan va pensar que
tenia la grandària exacta per a pas-
sar per la porteta i arribar al preciós
jardí. No obstant això, primer va es-
perar uns minuts més per a veure si
continuava encongint-se.

Després d'un temps, quan va veure
que res nou succeïa, va decidir pas-
sar per la porta i, seguidament, pel
corredor fins arribar a un jardí.

Alicia va mirar les flors i els brins de
pastura que hi havia al voltant d'ella,
però no va veure res que semblara
apropiat per a menjar o beure en ei-
xes circumstàncies. Creixia allí a prop
un fong enorme, quasi tan alt com
ella mateixa, i després de mirar da-
vall, a banda i banda i darrere d'ell
va pensar que podia molt bé mirar
a dalt, per a veure què hi havia. Així
que es va parar en puntes dempeus,
va espiar per sobre la vora del fong
i els seus ulls van entropessar imme-
diatament amb els d'una gran eruga
blava que estava asseguda allà dalt,
de braços plegats, fumant tranqui-
lament un llarg pur havà sense pres-
tar la menor atenció d'ella ni de cap
altra cosa.

Capítol

L'eruga blava

L'Eruga i Alicia es van mirar una estona en silenci. Per fi l'Eruga es va traure l'havà de la boca i es va dirigir a Alicia amb veu lènguïda i somnolenta.

—Qui eres tu? —va preguntar.

No era un començament molt prometedor per a una conversa i Alicia va respondre amb aire més aviat tímid:

—Jo... no sé molt bé, senyor, en este moment... almenys sé qui era quan em vaig alçar este matí, però em

sembla que han d'haver-me canviat diverses vegades des de llavors.

—Què vols dir amb això? —va continuar preguntant l'Eruga amb bastant severitat—. Explica't!

—Em tem que no puc explicar-me, senyor —va dir Alicia—, perquè jo no soc jo mateixa, entén?

—No, no entenc —va dir l'Eruga.

—Molt em tem que no puc ser més clara —va respondre Alicia amb gran amabilitat— perquè jo mateixa no entenc res, per a començar.

—No és així —va dir l'Eruga.

—Bé, tal vegada no li sembla ara com ara —va dir Alicia—, però quan haja de convertir-se en crisàlide (tard o d'hora li succeirà, com vostè sabrà) i després en papallona tal vegada se sent una miqueta rar, no li sembla?

—En absolut —va dir l'Eruga.

—Bé, és possible que no siguem de la mateixa manera de pensar —va dir Alicia—; el que jo sé és que a mi sí que em faria sentir rara.

—A tu! —va dir l'Eruga amb menyspreu—. I qui eres tu?

I així van tornar al començament de la conversa. Alicia estava un poc irritada per les observacions tan escarides de l'Eruga i es va estirar per a dir, amb gran serietat:

—Em sembla que abans hauria de dir-me qui és vostè.

—Per què? —va preguntar l'Eruga.

Una altra pregunta sense resposta, i com Alicia no podia trobar cap bona raó i l'Eruga semblava estar de molt mal humor, Alicia va fer mitja volta i es va allunyar.

—Torna ací! —li va cridar l'Eruga—. Tinc una cosa important que dir-te!

Eixes paraules sonaven molt encoiratjadores, sense cap dubte. Alicia

va girar sobre si mateixa i va tornar.

—No perdes els estreps —va dir l'Eruga.

—Això és tot? —va preguntar Alicia engolint-se la ràbia el millor que va poder.

—No —va dir l'Eruga.

Alicia va pensar que no perdia res amb esperar, ja que no tenia cap altra cosa que fer i, tal vegada, al cap i a l'últim, l'Eruga acabava per explicar-li una cosa digna de sentir-se.

—Així que dius que aquesta es la primera vegada que ets ací, veritat?— preguntà l'Eruga.

—Correcte —afirmà Alicia amb total seguretat des de fa molt de temps— no porte ni dos hores a aquest lloc i ja em pareix de bojos.

—Aleshores, no coneixes res d'ací?

—Doncs, tu que creus? —contestà Alicia amb mala gana.

—Jo crec que hauries de saber-ho —li va respondre l'Eruga amb superioritat—. Quan jo visite un altre lloc, el primer que faig és informar-me de la seua història, tradicions, menjars típics...

—Aleshores, mostra'm un poc del teu saber, que amb els anys segur que tindràs molt de coneixement.

—M'acabes de dir que soc vell?

—No, no, no —digué ràpidament l'Alicia— sols dic que eres molt sabut.

—I vell —es rigué de manera continguda—, però m'ha agradat això de sabut. Doncs bé, et contaré un poc d'història de la festa que estem vivint a aquest regne: les Falles. Queda't queta i sent amb atenció el que vaig a contar-te.

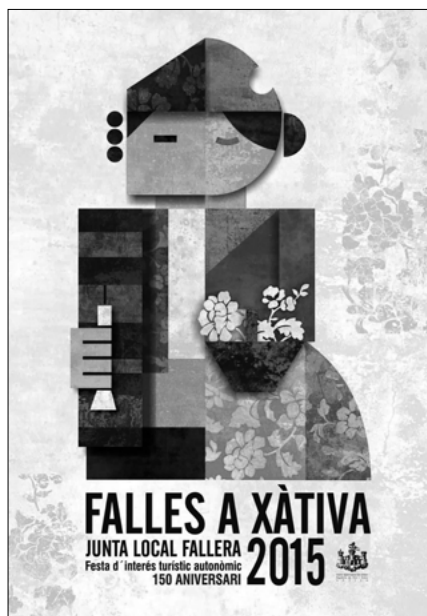
Evolució dels nostres cartells

Susanna Martínez Gomar

Com molt bé es sap, les persones avancem, canviem, experimentem i evolucionem. Això fa que la societat patisca els mateixos canvis que les persones que la formen. La prova física que tinguem per demostrar aquest fet que no siga en base sols a les experiències pròpies de cadascú, és en l'art plàstic i el disseny gràfic, on la il·lustració és protagonista de les tendències que han anat passant al llarg dels anys i reflecteix els nostres gustos i preferències.

Les Falles per si, ja és art al carrer. Figures plàstiques que omplin de colors els nostres carrers, teles brillants amb diferents dissenys amb milers de flors i totes les comissions falleres amb el seu escut que els dona una identitat pròpia. Amb tanta diversitat, com es pot reflectir i, sobretot, resumir en una sola imatge que són les Falles per a les nostres comissions?

Una resposta: la figura de la fallera. Les nostres falleres són la cara visible de la festa, i no m'estranya. Elles són les que desfilen en les presentacions, a l'Ofrena a la Mare de Déu i a la Baixada de Sant Josep, en el cas de la nostra ciutat. Elles visten amb els

seus vestits voluminosos que simulen la indumentària de la nostra terra i que formen part de la nostra història i cultura i que, a més, l'inconfusible disseny de flors que ens dona tant joc als dissenyadors, il·lustradors i artistes a l'hora de crear el nostre art que vulga representar la festa de les Falles. Ara la pregunta és, amb tant de joc que ens dona la fallera, és vi-

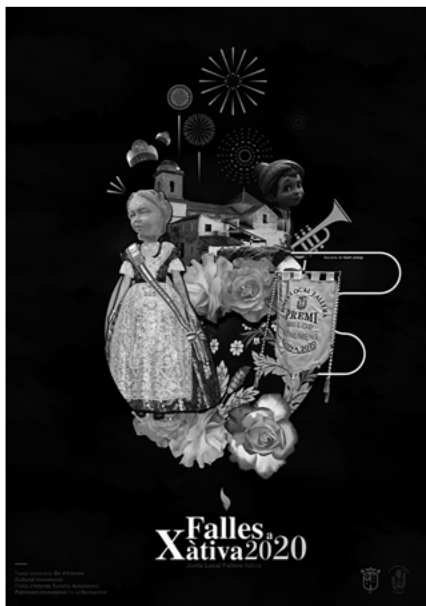

able utilitzar-la sempre en els nostres cartells de falles?

Per posar números, basant-nos en els cartells dels últims 10 anys, un 70% dels cartells porten la figura de la fallera, això sí, representada per una gran varietat d'estils gràfics que fan que els cartells siguin diferents de la resta, la qual cosa sempre és positiva de recalcar. Així i tot, al meu paréixer i entenent que el primer que ens ve al cap al pensar en Falles són les nostres falleres, crec que és hora de poder començar a canviar aquesta temàtica monòtona. Sobretot, perquè un cartell amb una fallera, si que representa les Falles, però, representa les falles de Xàtiva?

El millor que tenim els artistes xativins, és que portem Xàtiva al cor, i això m'ho demostra que, continuant basant-nos en els cartells de fa 10 anys, un 50% més o menys dels cartells tenen un símbol de la nostra ciutat, siga Sant Josep, el Castell o la Seu. Que la meitat de cartells tinguin representació de Xàtiva ho veig com una cosa positiva però també alguna cosa a millorar. Serà ambiciós dir-ho però, crec que podem aplegar que siga el 100%.

Però com? Evitant sempre caure en el mateix tòpic, com per exemple i no m'amague, jo, com autora del cartell de Falles de 2023, em vaig centrar a representar les falles de Xàtiva, sense caure ni en la fallera, ni en el castell, ni en la seu, ni en res que s'haja vist abans, l'única opció que quedava eren les comissions falleres i gràcies a aquesta idea, he rebut comentaris de la gent que em deia "El teu cartell és el primer que he vist que representa les Falles de Xàtiva, perquè estan totes."

73

El punt de partida. L'exposició del ninot

Juan Esteve Dominguez
Sotsecretari de la Junta Local
Fallera de Xàtiva

Febrer, un dels mesos més esperats per a tots els fallers i falleres. Puguem dir que en aquest mes es dona el xiulit d'eixida a les nostres benvolgudes Falles, ja que en ell podem trobar diversos actes tots els caps de setmana, com són les cavalcades del ninot tant gran com infantil (abans es celebraven en octubre), la Crida, el ral·li infantil, l'ofrena d'ous a Santa Clara, les dansades, i com no, un dels actes més esperats per als apassionats dels monuments fallers, l'exposició del ninot.

L'exposició del ninot per mi és un dels actes més importants dins del calendari faller xatívi, ja que dins de mi comence a notar un pessigolleig de voler que la nostra festa està al caure, i us preguntareu per que. Doncs bé, quan arriba l'última setmana de febrer totes les comissions de la ciutat que planten falla duen el seus respectius ninots, tant gran com infantil, per concursar i poder arribar a ser els ninots indultats i així poder salvar-se del foc en la Nit de la Cremà, el dia 19 de març, dia de Sant Josep.

L'últim divendres de cada mes del febrer sobre les 19:00 de la vesprada,

l'entrada de la Casa de la Cultura de Xàtiva es transforma amb l'entrada constant de tots els ninots per a poder participar en el concurs.

En els últims anys la gent s'acosta més a sovint per voler la recepció d'aquests ninots, es veuen com alguns artistes fan els seus últims retocs per a que el ninot lluisca el millor possible. Hi ha vegades que aquesta zona de la Casa de la Cultura es converteix en un mini taller improvisat, amb aquesta tots els fallers i falleres en general, però sobre tot els "Friki Fallers" estan a l'expectativa amb la càmera o el mòbil en mà, per voler les obres fetes pels artistes fallers i així començar a tindre algunes pistes de com serà el cadafal i el monument que es plantarà en cada demarcació el dia 15 de març.

Per a qui no ho sàpiga, no tots els ninots poden participar en aquest concurs ja que tindran que complir uns requisits en quant a mides.

NINOT GRAN MIDES:

Altura: 240 cm

Ample: 150 cm

Fons: 125 cm

NINOTS INFANTILS MIDES:

Altura: 100 cm

Ample: 70 cm

Fons: 70 cm

En cas de que els ninots presentats no complisquen amb les mides estipulades, automàticament estaran desqualificats per poder optar al premi (algun cas ha hagut per passar-se d'aquestes dimensions). Per poder saber realment si compleixen o no aquestes mesures, els ninots una vegada entren a la sala on van a estar exposats, han de passar per uns arcs de ferro que tenen les mesures indicades prèviament. Qualsevol ninot que no entre per aquest o que alguna part del ninot sobreisca i estiga fora de l'arc, automàticament quedarà desqualificat, no obstant, s'exposarà malgrat que no competeixca per obtenir el guardó.

Però ¿com es tria el Millor Ninot de Xàtiva?

Doncs bé, els ninots participaran en funció de la secció en la que el monument partcipe, és a dir, Secció Especial, Secció Primera, Secció Segona i Secció Tercera.

El ninot guanyador de cada secció serà el que podrà optar a convertir-se en el millor ninot de Xàtiva.

Una vegada exposats tots els ninots a la Casa de la Cultura, al dia següent passarà un jurat expert per tal de determinar quins són els guanyadors. Els criteris que tindran que seguir i tindre en compte seran els següents:

A) Expressivitat artística del ninot o grup: 25%

B) Modelatge: 25%

C) Acabament: 25%

D) Pintura: 25%

Els ninots que aconseguisquen aquest guardó una vegada finalitzades les Falles entraran al Museu Faller de la ciutat. Bé això és la teoria, la pràctica últimament és ben diferent, ja que actualment no disposem d'aquest lloc a l'estar en reformes i els ninots indultats es troben exposats en els diferents espais municipals de la ciutat.

L'últim dissabte del mes de febrer i minuts abans de realitzar-se la Crida, una gran quantitat de personal, sobretot fallers i falleres, es concentren a les portes de la casa de la ciutat per tal de sentir els resultats dels ninots indultats, molta gent ho viu amb gran nerviosisme perquè de vegades hi ha molts interessos posats amb aquestes obres presentades.

Per què dic lo dels interessos? Per què hi ha anys, o en quasi tots els anys en moltes comissions la gent intenta apostar fort per aquest concurs, subvencionant un ninot per part d'algun patrocinador o inclús familiars arribats a les falleres majors, a més de la pròpia comissió pot apostar per intentar l'indult del ninot fent una partida expressa per aquest. Això si aquestes aportacions cada vegada han de ser superiors, ja que els preus dels materials i de la mà d'obra han tingut un gran increment com la vida en general.

Una vegada donats els premis, baix el meu punt de vista, es quan realment comencen "Els jocs de la Fam" a partir d'aquest punt comença una gran competència i inclús algunes

enemistats, ja que com es diu per ací "quan hi ha un palet en joc, molts fallers es tornen bojos per tal d'aconseguir-lo".

Durant alguns anys s'han produït diversos moments per recordar, a continuació farem alguna referència a alguns d'ells.

- Recordeu quan una falla amb el seu ninot infantil va obtenir la millor puntuació, però una altra falla va reclamar perquè aquest ninot ja havia sigut premiat amb anterioritat amb l'indult i se li va llevar el premi corresponent? Açò es deu a que el mateix ninot no pot ser premiat dues voltes. (Imatge 1)

1.

- O com allà per l'any 2011 una comissió de la nostra ciutat es va presentar un ninot gran, el qual era tot blanc, sense res de color? I sabeu per què no tenia color? Doncs bé, el principal motiu era perquè el monument era totalment blanc, i tant el ninot com el cadafal van causar un gran impacte visual ja que aquella falla va

2.

ser considerada com "la Falla Blanca". (Imatge 2)

- O recordeu quant una falla va apostar molt pel seu ninot infantil mitjançant un important patrocinador i aquesta estava en l'última secció i no va obtenir el guardó somiat? Alguns diuen que en aquella època no podia guanyar el millor ninot de Xàtiva un ninot de la tercera secció. (Imatge 3)

- També abans de la pandèmia en l'any 2020 es va crear un gran rebol amb la victòria del ninot infantil

3.

4.

el qual l'escena principal eren dos monstres que pareixien "dos objectes fàl·lics" damunt d'un vaixell de paper. Per al jurat aquest ninot va ser el millor, però sí que és veritable que molta gent va estar amb total desacord amb aquesta decisió. La votació final de cada guanyador de la secció va ser només d'un punt diferència amb el que va quedar en segon lloc. (Imatge 4)

- O com el que va passar l'any passat de que alguns "Frikis Fallers" van comentar que el ninot presentat per una comissió de secció especial, era repetit d'un que prèviament s'havia presentat per una altra comissió? Finalment es va decidir que el ninot no

5.

6.

era igual i va entrar en concurs perquè hi havien moltes maneres d'interpretar-ho, ja que tenia diferències circumstancials. (Imatge 5 i Imatge 6)

Doncs bé, totes aquestes anècdotes i moltes més com se sol dir són "gajes del ofici" i des de la meua humil opinió, anime a totes les comissions que continuen apostant tant per el ninot com per el monument.

També podem dir que els ninots, com tot en aquesta vida, han tingut una evolució, i puguem contemplar en els últims anys la modernitat de molts d'aquests per intentar trencar estereotips i poder causar un impacte de cara a la persona que se'l trobe davant

A continuació, veureu unes fotos les quals són els últims ninots indultats a la nostra benlloguda ciutat

Com a "Friki Faller" que em considere, cada vegada més el nivell dels ninots tant adults com infantils presentats està augmentant, ja que jo recorde que quan era xicotet una o dues comissions intentaven optar a l'indult dels ninots, però des de fa uns anys cap aci moltes més falles participen per tal d'aconseguir el tan esperat primer premi.

Per aquest motiu les falles de Xàtiva estem d'enhorabona, ja que moltes comissions any rere any estan treballant per incentivar el monument i a la vegada els ninots presentats a l'exposició.

Abans les falles contractaven a artistes locals com podien ser: Manolo Blanco, Antoni Grau, José Martínez Mollá, Paco Roca, Xavi Herrero... els

quals han sigut i són uns grandíssims artistes, però aquesta tendència ha anat canviant durant l'última dècada. Moltes comissions se'n van fora buscant noves idees, noves tendències, nous modelatges i pintura nova. En els últims anys a Xàtiva hem tingut grans artistes com Pere Baenas, Mario Pérez i Miguel Hache, qui enguany debuta en la nostra població, tots aquests amb una dilatada experiència en la secció especial de les Falles de València.

Gràcies a tot açò les Falles de Xàtiva estan pujant el seu nivell i cada vegada més són un atractiu per a la gent de fora per a que vinga a visitar-nos.

Alicia es quedà sorpresa amb la petita classe d'història improvisada de l'Eruga.

—Guau, no sabia que ací també teniu la festa de les Falles. Conta'm més.

Però l'Eruga tornà a posar-se el pur a la boca i començà a fumar sobtadament sense emetre cap altre so que no fora el de l'havà.

Esta vegada Alicia va esperar pacientment fins que l'Eruga va decidir tornar a parlar. Uns minuts després esta es va traure el pur de la boca, va badallar un parell de vegades i es va sacsejar. Després va baixar del fong i es va allunyar arrossegant-se per la pastura sense dir més que:

—Segueix el camí que està a la dreta del fong, et portarà a la següent parada del teu viatge.

En un primer moment, Alicia es quedà bocabadada, doncs encara estava assimilant tot el que li estava passant al llarg del dia. Seguidament, agafà el camí indicat per l'Eruga blava. Al principi resultà ser molt obscur i difícil, però al llarg del temps va desembocar en un clar on hi havia una caseta.

Capítol

4

Els bessons

Alicia es va quedar un parell de minuts mirant la casa, preguntant-se què fer, quan de sobte va eixir corrent del bosc un petit home gros i pelat, i va colpejar sorollosament la porta amb el puny. La porta s'obrí de sobte i, si a Alicia no li enganyaven els seus ulls, la persona que acabava d'obrir era idèntica a la que entrava. «Quins bessons més estranys —va pensar— vaig a arrimar-me i colpejar a la porta, si l'eruga m'ha dit que aquest era el camí, serà per algo»

Alicia es va dirigir tímidament cap a la porta i va colpejar:

—Deixa'm mirar per l'espiell —es va sentir a l'altra part de la porta.

—Si home, tu mires i preguntes, ara em toca a mi —replicà l'altra veu—. Qui és?

—Em diuen Alicia, sóc nova per aquest lloc —va respondre la xiqueta—. Vinc de parlar amb una Eruga gegant i m'ha dit que el meu següent destí es trobava pel camí que ha desembocat en aquesta caseta.

—Tot el que t'haja dit és mentirà —digueren les dos persones a l'unison, a la vegada que obrien la porta d'un colp.

Tenint-los cara a cara va poder demostrar el que havia vist abans en la llunyania, eren totalment iguals i a més duïen la mateixa roba, el que feia quasi impossible diferenciar-los entre sí. Alicia intentà prosseguir la conversa, però un dels bessons fou més ràpid.

—Perdona'ns, no ens hem presentat —digué amb to més tranquil un dels dos peculiars personatges—. El meu nom és Tweedledum.

—I el meu Tweedledee, encantat.

—Encantada —respongué Alicia—. Un dubte que tinc des de que vos he vist, com puc distingir-vos?

—Ah, aquesta és fàcil! Mira les nostres corbates. La meua és més ampla!

—I la meua és més estreta. Així és com tothom sap qui és qui.

—Entenc —en realitat no ho entenia, però no volia fer més preguntes al respecte—. Sembla una manera pràctica de diferenciar-vos.

—A que sí, tothom ens ho diu.

—I bé, que fas per ací? —preguntà l'altre bessó a Alicia.

—Doncs la realitat és que no ho sé —començà a explicar—. Aquest matí estava a la vora del riu amb la meua germana, un conill blanc em va portar a un cau molt estrany i, entre unes coses i altres, he acabat ací amb vosaltres.

Tweedledum i Tweedledee es miraren estranyats, com si estigueren pensant en alguna cosa que se'ls ha vingut a la ment de sobte. Alicia sabia que la història que havia contat no era la millor, però tampoc era per a posar-se a pensar tant en ella. Finalment, un dels dos obrí els ulls i articulà paraula.

—Aquell conill blanc del que parles, no serà el missatger de la Reina?

—Quina reina? —preguntà la xiqueta.

—La Reina de Cors —respongué l'altre bessó—. És qui mana de totes aquestes terres, qualsevol decisió que pren ens afecta directament.

—Com la d'eliminar els premis de tots els concursos l'any passat —digué Tweedledee.

—Els premis de què? —s'interessà Alicia.

—De les Falles, de que ha de ser?

—Que han de vorer les Falles en aquest regne? —replicà Alicia amb certa curiositat.

—Que què ha de veure? —respongué un.

—És la festa més important de tot el Regne —replicà l'altre—. Justament has vingut en l'època en la que les celebrem

—Com al lloc on jo visc —digué amb il·lusió Alicia—. No obstant, de segur que ací seran un poc diferent a com les visc jo. Podeu contar-me algo relacionat amb les Falles d'ací?

—Clar —digueren a l'unison.

—Però t'ho contarem com millor sabem, amb una història —explicà Tweedledum.

—Una història? —S'extranyà Alicia.— no serà millor una explicació?

—Nosaltres ho expliquem tot mitjançant històries, si no t'agrada, te'n pots anar per on has vingut.

Es notava l'enuig d'ambdós amb la pregunta formulada per Alicia, cosa que ella va notar a l'instant de dir-ho. Per això, no tardà molt en acceptar l'oferta d'aquest dos personatges.

—Doncs bé, comence jo i després tu Tweedledee, d'acord?

—D'acord —respongué Tweedledee.

Un any sense premis

Álvaro Caldes Gandia

Ens trobem en un futur, que poguera no ser molt llunyà al nostre. Un nou any faller comença i la Junta Local advertix que és poc probable que enguany aparega un jurat disposat a proposar guanyadors i vencedors dels premis, no sols propis dels monuments, sinó de molts més concursos com la cavalcada o les presentacions.

Xàtiva, la ciutat en la qual transcorre este relat, acumula ja diversos anys d'una tensió creixent entre les comissions. Any rere any, es denuncien anònims que arriben als casals de les diverses comissions amb amenaces explícites quan s'apropava algun acte que poguera optar a guanyar un premi per part d'alguna falla.

Durant una investigació interna, la Junta Local va descobrir tensions i conflictes ocults entre algunes comissions falleres. Van trobar proves de rivalitats intenses, tàctiques deslleials i conspiracions per a perjudicar altres comissions.

La "germanor" havia sigut substituïda per una agressiva actitud i havia desembocat en la pèrdua de la tra-

dició, la cultura i l'amor per esta festivitat.

La situació va arribar a un punt del tot insostenible, diverses comissions en pro d'aconseguir la primera posició en tot el que podien van començar a subarrendar els casals per a aconseguir més diners "sota mà-nega", a efectuar amenaces en pro del seu propi interès als possibles jurats que pogueren vindre d'altres llocs i fins i tot a realitzar incursions en magatzems on descansaven els monuments d'altres comissions per a destruir-los.

En veure els actes tan dràstics que estaven sent perpetrats pel que antany van ser comissions germanes i la pèrdua de l'essència col·laborativa i festiva de les Falles, la Junta Local, amb l'objectiu de preservar la integritat de la celebració, va optar per anul·lar el lliurament de premis, en tots els seus estaments.

Esta decisió va sorprendre les comissions, algunes de les quals se sentien agreujades per la cancel·lació, mentre que unes altres, en conèixer els conflictes, van reconèixer la ne-

cessitat de restaurar l'harmonia i la unitat dins de la comunitat fallera. La ciutat va quedar sumida en un silenci incòmode, mentre les comissions reavaluaven les seues prioritats i treballaven en la reconstrucció de la companyonia perduda.

Finalment la situació havia estat tan tensa durant tant de temps que no es va poder solucionar mitjançant una via amistosa i col·laborativa. La setmana fallera va arribar i la ciutat es va topar amb el primer setze de març sense premis, un dia que no tornaria a veure les portes de l'ajuntament repletes de falleres i fallers esperant amb llàgrimes d'emoció el que ara ja eren històries de fets passats.

Les relacions entre comissions van millorar, velles rivalitats van deixar de ser presents davant la falta d'una

cosa per la qual competir, no obstant els premis mai van tornar, alguna cosa que quedaria a poc a poc en l'oblit com a recordatori a altres localitats de València del que valuós que és la "germanor" entre falles i l'imperatiu que és no oblidar-se que són més coses les que ens unixen que les que ens separen, una festa plagada de cultura, foc, pólvora i tradició que sempre ha de ser motiu de celebració amb el barri, amb la família, amb els amics i amb qualsevol persona que estime les falles.

Pegar foc o fugir

Mentxu

- Hola!!!! Què no hi ha ningú a la falla? On esteu?
- Hola!! Som els que veus.
- Com que som els que veus? Si només estem tu i jo!!! Pensava que arribava l'últim i encara he arribat dels primers, ningú em podrà dir en aquesta ocasió que soc el darrer.
- Hahahah - riu extrepitosament mentre agafa al seu company i el porta a la barra del casal - No recordes que des de fa uns anys la falla està buida els divendres?
- Com???? - amb cara sorpresa - No pot ser, què ha passat? Jo recorde que quan baixava tots els divendres el casal estava de gom a gom, però com ben saps vaig haver de borrar-me de la comissió per motius de feina, i ara ja he tornat de nou, perquè el meu món són les falles, no saps com les he enyorat aquests tres anys que no hi vaig poder ser.
- Vine amb mi, sopem i et conte - en aquest moment Vicent comença a contar-li al seu amic el que realment estava passant a la seua falla.

Tot va canviar un 19 de març, com tots molt bé sabeu és la data en què

acaba un exercici i comença un de nou. Tots estaven contentíssims perquè aquell any, per fi, havien aconseguit guanyar el primer premi de secció especial de la seua falla gran (feia anys que no l'aconseguien), amb el lema "Fem foc o fugim" més d'un pensaria ara sí, tots els anys ho podrem aconseguir, però allò que no sabien era el que realment passaria. Fou com si la falla d'aquell maleit any havera tirat una maledicció.

Sí, sí, des d'aquell moment, tot va anar mal. La falla sempre estava buida, ningú tenia temps de baixar divendres a la falla, pensaven que com havien sigut guanyadors, ho serien sempre, però no fou així. La gent de la comissió estava mal acostumada, sempre havien estat els mateixos mimant-la, treballant per la falla, ocupant el seu temps lliure en el món faller, però tot canvià aquell dia, quin? No ho sabem amb certesa, però sí tenim clar que a partir d'aquell moment tot va canviar. Els que habitualment baixaven a la falla van deixar de fer-ho, perquè hi havia estat tota la vida treballant i vivint per ella, i decidiren descansar eixe any - de segur que si haveren sabut

quin seria el futur de la falla a partir d'això moment no ho haurien fet.

Josep i Marta, les persones que s'encarregaven de la loteria setmanal van enviar un comunicat a tots i a totes que en compte de repartir la loteria totes les setmanes ho farien de manera mensual, la qual cosa alleugeriria la seua tasca, i podrien descansar de la falla algunes setmanes i gaudir del seu fill, que ja començava a parlar. I ací és on va començar tot.

- Pere avui vas a la falla?

- A què vols que vaja? - va dir Pere mentre agafava el seu mòbil a la mà. Estic parlant amb un amic que m'ha comentat la pel·lícula d'aquest divendres que és molt bona i amb el fred que fa, preferisc quedar-me a casa. Tan prompte arribe a casa em dutxe em pose el pijama, la manteta i les roses i a veure la pel·li. I tu que vas a fer?
- Jo? Baixaré a la falla, algú ha de fer-ho, perquè estan pròximes les diferents activitats falleres com són: la cavalcada, la decoració de

la presentació, el ral·li, preparar la setmana fallera, veure ... - Pere tallà la conversa perquè se li feia tard. I allí teniu a Joan mirant-lo amb la cara desencaixada, no s'ho podia creure, preferia tan-car-se en casa que anar al casal, quan sempre havia sigut al revés.

Va passar un any, però ningú s'adonava que els integrants de la comissió anaven desapareguent, quasi no baixaven a la falla, i quan ho feien sempre estaven discutint sobre les loteries setmanals, la feina que donaven, el fet de repartir i arregar la quota al barri, si perquè en algun moment de la història, si no bé en totes les demarcacions falleres el veïnat col·laborava en la falla i aquests eren convidats a baixar al casal per gaudir de la festa i agrair-los la seua participació, però...

- Maria!!!! Recordes que aquesta setmana no has repartit la loteria pel barri? Quan ho faràs?
- Ja estem - contesta amb veu enfadada - Si no són fallers perquè hem d'anar a portar-los res? Que vinguen ells a pagar a la falla.
- Però com van a vindre ací? Si quasi mai hi ha ningú al casal... - és interrompuda per Maria.
- A veure, si volen la loteria vindran i si és a tu a qui li fa falta els diners, doncs ves tu a cobrar-la i a repartir-la. Si total són quatre quatre gats els col·laboradors, jo no hi pense anar mai més - d'aquesta manera és com es va deixar de fer barri.

De la mateixa manera que la loteria setmanal començà a repartir-se mensualment i era quan baixàvem a per ella, sopàvem i ens reuníem,

com a mínim, una vegada al mes, succeï una cosa determinant perquè la gent deixara de baixar a la falla i fou el cobrament domiciliat, ara sí, els integrants de l'associació ho acceptaren i deixaren de baixar els divendres al casal. El casal, a partir d'aquest moment es va tornar gris, obscur, sense cap tipus d'utilitat al llarg de l'any, no calia baixar a fer falla, com jo ja pague que ho facen els altres, i així és com anem, això sí els dies de falles ja veuràs com s'ompli el casal amb tots els membres de la comissió i farem com si no passares. Això sí, no em digues qui és qui, perquè jo ja no conec a ningú.

Jordi no s'ho podia creure, la seua falla, aquella que l'havia vist nàixer, aquella que sempre estava plena de soroll, de llums, de colors, d'ambient faller, ara, era esmortuïda, trista i sense cap tipus de possibilitat de sobreviure un any més. Ara era el seu moment, el moment en què ell tornava a la seua benlloguda falla després de tres anys a Londres. Va començar a activar la falla des del no-res, és a dir, havia d'atraure a tot tipus de gent (treballadors, no tant treballadors, joves, majors...) i és per aquest motiu que ell es va presentar a president i ho va aconseguir, ja que volia aportar a la falla moltíssimes novetats, pretenia que el casal s'hi transformés en un espai còmode, com si estigueres al saló de ta casa, la qual cosa va aconseguir.

- Vicent fes un escrit a tots els fallers i a totes les falles perquè hi vaig a convocar una reunió - allí proposaria uns canvis que a la llarga beneficiaria la comissió.
- Ja vaig Jordi, no et preocupes, la circular ha arribat a tothom.

Quines són les teues idees? Com vas a fer que la gent torne al casal? Tens algun as a la mànega?

- No home, no, ja ho veuràs. Si fem els divendres atractius de segur que més d'un i dos tornaran a la falla, la qüestió és que si un està ja fora de casa, que no hi vaja fins que no torne de la falla i, així, tornaran a tindre ganes de casal – ho deia emocionat, ja que s'ho havia imaginat tot al seu cervell.
- Espere que les teues idees siguen les més encertades, perquè si no fem res aquesta festa s'hi perdrà per sempre i crec que ni tu ni jo volem això.

Després de l'esperada reunió i explicar la situació en què es trobava la falla, la comissió va entendre com d'important era baixar si no tots els divendres si uns quants per fer falla, per crear ambient i poder així gaudir de la festa.

- Jordi, va que és allò que hi proposes? Com ho anem a fer? Tu creus que tindrà èxit? – Preguntava de manera neguitosa i sense parar Vicent.
- Clar home, ja veuràs com si. Si la gent allò que vol, en aquests moments és eixir de casa, només caldrà proposar una activitat que els puga agradar d'allò més. Confia, ja ho veuràs.

Amb aquests pensaments els nostres amics varen estar dialogant amb la comissió i entre ells i la comissió van organitzar diferents festes al voltant de temàtiques diferents on els participants de la comissió hi acudien molt il·lusionats, d'altres proposaren fer divendres temàtics i gastronòmics que va agradar a un

gran nombre dels assistents, d'altres varen proposar dinars diumenges quan s'arribara el bon temps i tots hi varen estar d'acord, i així és com aquesta comissió va ressorgir de les seues cendres i es va omplir de gom a gom.

- Quina idea més bona vas tenir Jordi! Has salvat la nostra falla. Recordes aquell dia, fa un any que vingueres al casal i estava buida? Mira ara com està, no hi cap ningú més.
- Home, jo no podia permetre que una comissió com aquesta que m'havia vist nàixer, de la qual em vaig d'haver de borrar per qüestions laborals, ara que ja he tornat per a quedar-me, havia de fer alguna cosa. No creus?
- I tant. Has portat uns nous aires a la falla i ho has gestionat a la perfecció. Gràcies.
- No ha sigut res.

On està?

Lucía Soro

El casal estava ple de gom a gom, molts fallers i falleres anaven amunt i avall afaenats, traguent la pólvora, plantant el monument i les banderoles, fent el passacarrer, preparant el dinar, parant taula, preparant decorat, tot el que fera falta per a tindre unes bones Falles.

Ja estava tot a punt per a gaudir de la seua festa, però ningú se'n va adonar que faltava una cosa fonamental, qui els representaria aquestes falles? Qui cremaria el monument? No tenien Fallera Major...

Què passaria si no hi haguera música en falles?

Alberto Torres

Aquesta és la història d'un poble que convertí una festa hostil i sense alegria en una plena de soroll i color. Com cada any el poble es preparava per a les Falles, però aquest any un home que recordava els bons temps de la seua època decidí eixir al carrer i entonar aquell bonic pasdoble que recorda amb voler: València. A poc a

poc els seus veïns anaren unint-se a ell i com si fora màgia, aquella festa grisa anà guanyant color.

Des d'aquell dia, el poble mai tornà als temps obscurs, i cada any omplia els carrers de música, per recordar que sense ella les Falles mai serien iguals.

Alicia havia vist prou entretingudes les històries que li havien contant tant Tweedledee com Tweedledum, però veia que si mostrava més interès del que havia mostrat fins ara seguirien amb les seues històries i això seria interminable.

—Bé, crec que és hora de dir adéu. Han estat molt interessants les vostres històries.

—Oh, ja marxes? —Digué amb Twee-

dledee apenat. —No pots quedar-te una mica més? Estàvem a punt de començar un nou debat sobre qui és més ràpid contant històries.

—Sí, hauries d'escoltar-les, t'agradaran més.

—Ho sé, i m'encantaria quedar-me i escoltar-vos, però encara he de descobrir moltes més coses d'aquest Regne.

—Bé, això és veritat —afirmà Tweedledum—. Hi ha tantes coses per fer i veure ací. Esperem que tornes prompte.

—Ho faré —respongué Alicia no massa convençuda en el fons.

—I si alguna vegada necessites una bona història, ja saps on trobar-nos —digué l'altre bessó.

—Gràcies, Tweedledee i Tweedledum —s'acomiadà Alicia.

A la fi, Alicia ja havia deixat enrere la casa dels germans més estranys que havia vist en la seua vida, per prosseguir el camí que havia deixat amb anterioritat i que, a l'igual que abans, no sabia on l'anava a portar.

Capítol

5

✿ Gat de Cheshire

Després de caminar durant una bona estona pel camí, Alicia va sentir un soroll estrany provinent de les rames d'un arbre. De sobte, es va sobresaltar un poc en veure un gat assegut en una branca d'un arbre que estava a pocs metres d'allí. El gat no va fer més que somriure quan la va veure a Alicia.

«Sembla bo», va pensar Alicia.

Però no deixava de tindre ungles molt llargues i una enorme quantitat de dents, de manera que va pensar

que calia tractar-ho amb respecte.

—Misifú—va començar a dir amb timidesa, ja que no sabia si li agradaria eixe nom. Però el Gat no va fer més que eixamplar el seu somriure—. Com et diuen? —Sabia que en condicions normals el gat no contestaria, però com en aquell món res era normal, no perdia res per intentar-ho.

—Per a ser realistes —començà a dir el gat— no tinc cap nom, però em pots dir Gat de Cheshire, eixa és la raça que diu que sóc.

—Entés Gat de Cheshire —digué amb amabilitat Alicia, ja que comen-

çar amb un Misifú a hores d'ara li ha paregut començar amb mal peu.

«Bé, ara com ara està content», va pensar Alicia, i va seguir:

—Per favor, podria dir-me per on he d'anar.

—Això depèn en bona part d'on vulgues arribar —va dir el Gat.

—No importa massa on... —va dir Alicia.

—Llavors no importa per on vages.

—... sempre que arribi a alguna part

—va agregar Alicia com a explicació.

—Oh, això és quasi segur —va dir el Gat—, si camines prou.

Alicia va reconèixer que això era innegable, de manera que va intentar una altra pregunta.

—Quina classe de gent viu per aquí?

—En eixa direcció —va dir el Gat assenyalant vagament amb la pota— viu un Barreter i en aquella —assenyalant amb l'altra pota— viu una Llebre de Març. Pots visitar a qualsevol: els dos estan bojos.

—Però jo no vull anar on hi ha bojos —va dir Alicia.

—Oh, això és inevitable —va dir el Gat—; aquí tots estem bojos. Joestic boig. Tu estàs boja.

—I vostè com sap que joestic boja? —va preguntar Alicia.

—Has d'estar-ho —va dir el Gat—; si no, no hauries vingut aquí.

Alicia no pensava que això provares, però de totes maneres va continuar preguntant:

—I com sap que vostè està boig?

—Per què més d'una persona m'ha dit que tinc un humor... podem dir especial. Aleshores, em diuen queestic boig.

—Què vols dir amb un humor especial? —S'estranyà Alicia.— No entenc a

que et vens a referir amb això.

—Doncs bé, al que em vull referir és a que els acudits que conte i tot el que em fa gràcia és ben diferent al que la gent està acostumada —li va dir el Gat—. Per això molta gent del Regne ha dit que el meu humor és especial.

Tot allò que li estava contant el Gat, a Alicia li resultava bastant interessant. Aleshores, continuà la conversa amb la intenció de que el Gat de Cheshire li contés algun dels seus acudits, per a comprovar si allò que deia era veritable.

—T'animaries a contar-me algun dels teus acudits? Així puc comprovar de primera mà el teu humor.

—Vols riure't de mi? —Digué amb cert enuig el Gat.

—No, no, no —replicà Alicia un poc asustada—. Bé... el que m'agradaria és riure'm amb tu del que em contes.

Al veure la reacció de la xiqueta, el Gat començà a riure's una bona estona. Açò va fer que Alicia es quedara estranyada, ja que feia un moment pareixia que li haguera molestat el que li havia dit. A tot allò, el Gat continuà amb la conversa.

—Acabes de comprovar el meu humor, que com t'havia dit era un poc especial.

—Un poc prou, voldràs dir —va respondre Alicia—. Però, això és tot el que tens per a oferir-me.

—Clar que no —replicà el gat—. Prepara't, que ve un bon grapat d'acudits que de segur t'agradaran, i així veuràs el meu humor.

Diferències quan les comissions demanen a l'ajuntament que els tallen els arbres perquè no els cap la falla en la plaça

Sant Jordi

Sant Jaume

Presidents a les assemblees

Quan no està Maria

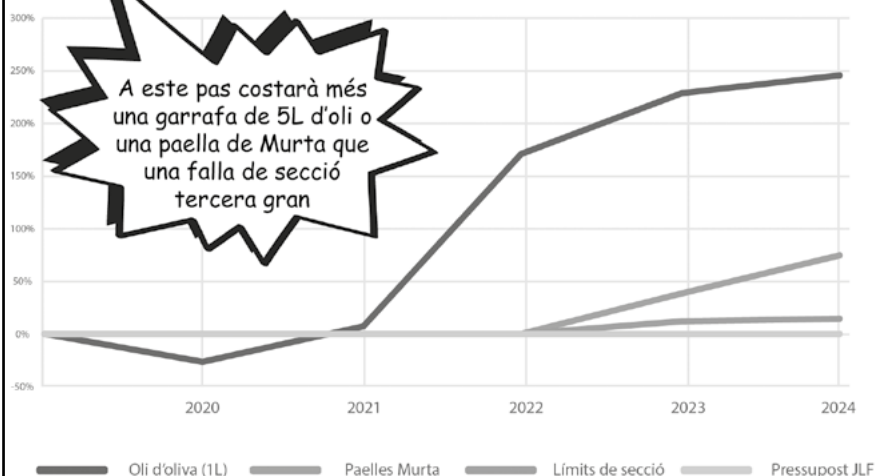
No pot ser que l'Ajuntament ens tracte així, ja està bé! Que som el col·lectiu més gran de Xàtiva

Quan està Maria

Que l'ajuntament no ens deixa cadires? No passa res, ja ens ho arreglem nosaltres. Gràcies per tot, eres la millor

Inflació acumulada

Després d'un any de l'anunci del MUF a FITUR, vos proposem que trobeu els set canvis que ha sofrit el museu fins avui

2 ANYS SÓN SUFICIENTS.

L'ÚLTIM ANY DE CELIA A LA JUNTA.

THE LAST DANCE

COMENÇA EL COMPTE ENRERE PER AL COMIAT

LA HISTÒRIA MAI CONTADA DE
CELIA GORRITA I
LA JUNTA LOCAL FALLERA

DEL 15 AL 19 DE MARÇ

NETFLIX

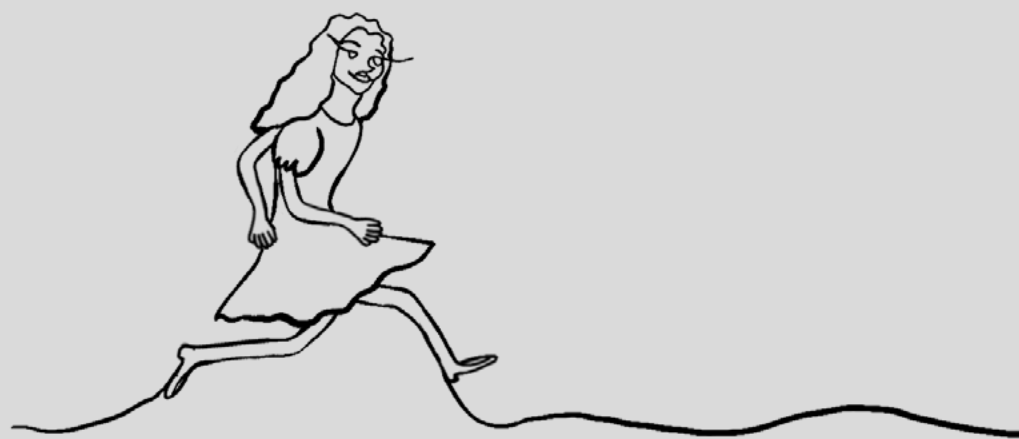

EL
SENYOR DE LES CADIRES
EL TRESOR DE NACHO REIG

Alicia no va poder para de riure's en cadascun dels acudits del gat. Havia pogut comprovar en primera persona al que es referia amb el seu humor especial.

—Supose que, com estic veient, t'ha agradat el meu humor —afirmà el Gat.

—Molt —va contestar Alicia—, mai havia sentit acudits igual. Doncs si, podem dir que estàs un poc boja com havies dit.

—Jo mai dic mentides, que se me caiga tot el pèl ara mateixa si n'he dit alguna.

La xiqueta era conscient de la bona estona que havia passat amb el Gat, però a la vegada sabia que era molt

important seguir amb el seu camí. Per això, tractà de reconduir la conversa al seu terreny per a que li tornara a indicar quin seria el seu proper destí.

—Tornant un poc a la pregunta que t'havia fet a l'inici, podries indicar-me per on vivia aquella Llebre de Març?

—Clar, per allí —el Gat assenyala amb la seua pota dreta el camí que es bifurcava a l'horitzó.

—Moltes gràcies —contestà agraïda l'Alicia.

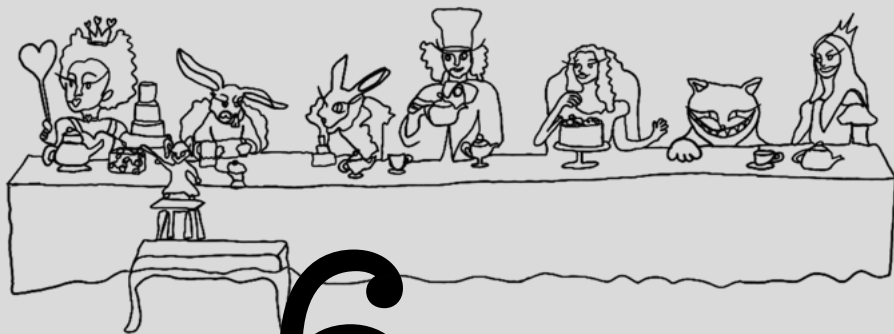
Amb una nova experiència de bojos a la motxilla, la xiqueta continuà el seu camí. No obstant, se li havia oblidat acomiadar-se del Gat i es va girar per fer-ho.

—Ad... —no va poder acabar d'acomiadar-se al quedar-se bocabada-da. El gat havia desaparegut i tant sols es veia una filera de dents dibuixant un somriure en l'aire.

No s'havia allunyat molt de la intersecció on es separaven ambdós camins quan va veure la casa de la Llebre de Març: va pensar que seria eixa perquè les ximeneres tenien forma d'orelles i el sostre estava cobert de pell.

—I què passarà si està boja de lligar després de tot?

Capítol 6

L'Hora del Té

Hi havia una taula servida sota un arbre, enfront de la casa, i la Llebre de Març i el Barreter estaven prenent el te. Assegut entre tots dos un Liró dormia profundament. La Llebre i el Barreter l'usaven de coixí, per a donar suport als colzes, i conversaven per damunt del seu cap.

La taula era gran però els tres estaven apinyats en una punta.

—No hi ha lloc! No hi ha lloc! —van cridar quan la van veure arribar a Alicia.

—Hi ha moltíssim lloc! —va dir Alicia indignada, i es va asseure en una gran butaca en un extrem de la taula.

—Serveix-te un poc de vi —va dir la Llebre de Març animant-la. Alicia va recórrer la taula amb els ulls però no va veure més que te en ella. —No veig que hi haja vi —va assenyalar.

—No n'hi ha —va dir la Llebre de Març.

—Llavors va ser summament incorrecte de la seua part oferir-me'l —va dir Alicia enutjada.

—Tampoc va ser molt correcte de la teua part asseure't sense que et convidaren —va dir la Llebre de Març.

—No vaig creure que la taula fora només de vostès —va dir Alicia—;

està servida per a molts més que tres.

—Et camina faltant una tallada de cabells —va dir el Barreter.

Havia estat una bona estona observant-la, amb gran curiositat, i eixes van ser les seues primeres paraules.

—Hauria d'aprendre a no fer observacions personals —va dir Alicia amb una certa severitat—. És molt groller!

En sentir això, el Barreter va obrir molt grans els ulls, però tot el que va dir va ser:

—En què s'assemblen un corb i un escriptori?

«Quina sort! Ens divertirem! —va pensar Alicia—. M'alegre que hagen començat amb les endevinalles».

—Crec que puc endevinar això —va agregar en veu alta.

—Vols dir que creus que pots trobar la resposta? —va preguntar la Llebre de Març.

—Això mateix —va dir Alicia.

—Llavors hauries de dir el que vols dir —va seguir la Llebre de Març.

I el grup es va quedar un minut en silenci, mentre Alicia tractava de recordar.

El Barreter va ser el primer a trencar el silenci.

—En quin dia del mes estem? —va preguntar tornant-se a Alicia. Havia tret el rellotge de la butxaca i estava mirant-lo inquiet, sacsejant-lo de tant en tant i acostant-li'l a l'orella.

Alicia va pensar un poc i després va dir: —14 de març.

—Camina dos dies equivocatl! —va sospirar el Barreter—.

Alicia havia estat mirant per sobre el seu muscle amb una certa curiositat.

—Quin rellotge més rar! —va observar—. Diu el dia del mes i no diu l'hora.

—Per què hauria de dir-la? —va remugar el Barreter—. Potser el teu rellotge et diu en quin any estàs?

—Clar que no —va respondre Alicia sense immutar-se—, però això és perquè passa molt temps sense que l'any canvie.

—El mateix pansa amb el meu —va dir el Barreter.

Alicia se sentia horriblement desconcertada. L'observació del Barreter no semblava tindre cap significat en absolut.

—Encara no vas endevinar l'endevinalla? —va preguntar el Barreter tornant-se cap a Alicia.

—No, em rendisc —va dir Alicia—. Quina és la resposta?

—No tinc la menor idea —va dir el Barreter.

—Ni jo —va dir la Llebre de Març.

Alicia va sospirar fotuda.

—Em sembla que podria emprar millor el temps —va dir—, en comptes de perdre'l fent endevinalles que no tenen resposta.

—Què els sembla si canviem de tema? —els va interrompre la Llebre de Març amb un badall—. M'estic avorrint.

—Una idea genial —contestà el barreter.

Tot de seguit, tots es quedaren en silenci pensant, mentre la Llebre de Març agafà la tetera per posar-se té a les tasses dels convidats. No obstant, no va caure ni una gota. Una bogeria, com tot el que estava passant al llarg del dia.

De sobte, la cara del Barreter canvià com de la nit al dia i paregué tindre un moment de lucidesa per aportar idees amb certa qualitat i així donar continuïtat a una conversa que no tenia cap sentit.

—Xiqueta, de segur que penses que estem un poc bojos, no?

—Bé, un poc com aquell que diu no, esteu prou —contestà Alicia.

—Si saberes de bogeria... —replicà la Llebre de Març.

—Et demostrarem que, en el fons, no ho estem tant —digué amb seguretat el Barreter.

—I com ho fareu?

—Això, com ho farem? —La Llebre no estava entenent en absolut al seu company.

—Doncs et presentarem diferents idees que, en principi, pareixen una completa bogeria, però que en realitat no ho són —començà explicant—. Per a que així veges que, malgrat que comentem coses de vegades sense cap ni peus, en el seu transfons tenen el seu sentit.

A Alicia li paregué una idea prou interessant, a la vegada que un repte per als dos personatges que s'havia trobat en aquest moment del seu viatge.

—Bona idea, avant amb eixes idees, a veure si em feu canviar d'opinió.

Pirotècnia inclusiva

Isabel Aguado Martínez
Presidenta AXATEA

Arriba Sant Josep!!! Els pobles i ciutats de la Comunitat Valenciana s'engal·lenen per a gaudir d'una de les festes més boniques del món. Els carrers s'omplin de color amb la indumentària valenciana i els monuments fallers, de sabor amb els bunyols de carabassa, d'olor de flor i, per descomptat, de soroll de música i pólvora..., i ací comença el calvari per a les persones amb el trastorn de l'espectre autista i els seus familiars.

Hi ha persones que simplement tenen terror als estridents petards, però per a les persones TEA és diferent, elles i ells tenen problemes sensorials, és a dir, perceben el so més agudament i ho escolten tot de manera més exagerada. A banda, les persones TEA també necessiten rutines i hem de preparar-les per a qualsevol canvi en elles, per tant, com no sabem quan esclatarà una femella no podem anticipar-los davant aquest soroll.

Evidentment, quan més pateixen és en Falles, però com ho celebrem tot amb pólvora, estem tot l'any escoltant masclets, traques, mascletades o castells de focs d'artifici. No estem en la seua pell, però com a famili-

ars veiem com pateixen, els genera estrès, ansietat, nerviosisme i por. Tenen la necessitat de fugir per a buscar un lloc tranquil. També poden arribar a convulsionar, autolesionar-se i perdre la noció del temps, la qual cosa els genera una desestabilització total en el seu benestar emocional i físic.

Les xiquetes i xiquets TEA, evidentment creixen i es fan adults, però la seua condició no desapareix com creu part de la societat i totes les administracions (aquest comentari dona per a un altre article), per tant, quan són menuts estem els familiars per a protegir-los, però els adults han de fer la seua vida, en Falles han de treballar, comprar, anar al metge... En fi, eixir al carrer. La seua hiperacúcia continua ací

acompanyada del seu estrès, ansi-
etat i por.

D'un castell de focs d'artifici encara
poden gaudir de les seues llums i co-
lors, ara bé, des de molt lluny i amb
uns cascs especials.

A Xàtiva, des de fa uns anys, en la Fira
d'Agost, tinguem el "dia" sense soroll,
on les atraccions estan sense música
i des d'AXATEA (Associació de Mares
i Pares de Persones amb Trastorn de
l'Espectre Autista de Xàtiva) fem ta-
llers i sensibilització del TEA al reial de
la fira. Dic "dia", però la realitat és que
tan sols és mig dia. Per una part, les
atraccions estan sense música d'11 h
a 13 h i de 18 h a 20 h, quant a migdia
tanquen i no obrin fins a les 19 h, i, per
una altra part, està la mascletà que
disparen a les 14 h.

Hi ha dues opcions per a aquest dia, des
del punt de vista d'un TEA. La primera,
"no tirar la mascletà, ja que nosaltres
manem en el dia sense soroll". La sego-
na, "pensar com inventar una mascletà

que les persones TEA podem gaudir".
De quina manera fer allò que una
persona TEA té a la ment? Nosaltres
som familiars, no pirotècnics, però
pense que fer una mascletà senso-
rial no deu ser tan difícil. Per exem-
ple, posant menys quilos de pólvora i
més color, amb més vibració i menys
soroll, etc.

Però clar, com la societat pensa co-
ses com "que es queden a casa", o
"no es moriran", o "dona-me'l i se li
n'anirà tota la tonteria", una mascle-
tà adaptada a persones amb TEA no
està ben vista.

En fi, anem pegant passes de formi-
gueta, però ací estem, i, de fet, que
el món faller comence a ser sensible
de les necessitats de les persones
TEA ja és un gran avanç.

Ara recordeu, si podeu tirar un mas-
clet en compte de cinc, millor. Cal
gaudir de la festa, però sempre pen-
sant en les necessitats i adversitats
de la gent que ens envolta.

Cada dos anys... la història es repeteix...

Javier García Paños
*President de la Junta Local
Fallera de Xàtiva entre 2003
i 2015*

Tornant a dècades enrere, ens trobem cada dos anys (d'acord amb l'estipulat en els actuals Estatuts) en el procés d'elecció del President Executiu de la Junta Local Fallera.

Per les informacions i notícies sobre aquest tema que es coneixen i publiquen en ciutats similars a la nostra, no deixa de ser cridaner la presentació de més d'un candidat en la majoria d'ocasions, i l'absència dels mateixos en el cas que ens concerneix; este aspecte ens ha de portar a reflexionar quins són els motius que ens porten a esta situació.

Anys enrere, i en concret si viatgem pel temps fins l'any 1933 quan es va formar el primer Comitè Central Faller (actualment Junta Local Fallera), el càrrec de President Executiu era ostentat pel Regidor de Fira i Festes, en aquell any Siro Deu Company, sent en l'actualitat la persona que ostenta este càrrec en algunes poblacions, i com a cas més significatiu a València.

Els motius anteriorment esmentats, ens han de portar a l'opinió, valora-

ció i interpretació, pels quals actualment és complicat trobar candidats que decideixen optar a l'esmentat càrrec, confeccionant al seu torn, un grup de persones de les diferents comissions de la ciutat que de manera desinteressada estiguen al capdavant del col·lectiu faller.

Este buit que es produeix i davant la falta de fallers disposats a presentar-se, funció que en un principi recau sobre l'Assemblea de Presidents de buscar una persona que pugui i vulga ostentar esta representació, i que al final davant l'absència dels mateixos esta gestió en general l'ha d'assumir el Sr. Alcalde com a President Nat. Per això, s'ha d'anализar i arribar al fons de la qüestió que ens trasllada a esta situació.

El criteri personal i opinió sobre aquest tema, en relació a l'esmentat al principi d'este article, és que el càrrec de President Executiu de la Junta Local Fallera, l'ha d'ostentar un faller censat en qualsevol comissió; arribant a este punt, la pregunta és.. perquè no hi ha fallers disposats a ocupar este càrrec?

És evident i comprensible els diferents criteris, conceptes que tots tenim d'interpretar les Falles, tot és molt respectable. Fallers, festers... paraula molt similar però amb significat molt diferent.

Ens endinsem en un viatge imaginari d'un exercici faller actual...

Dècades enrere la festivitat de les Falles de la nostra ciutat estava composta de la setmana corresponent, cavalcades, presentacions de les dues Falleres Majors, i algun acte molt esporàdic; en l'actualitat tot l'any està replet d'actes i convocatòries en les quals es requereix la

presència de les màximes representants del col·lectiu faller juntament amb el President/a Executiu i la resta de components d'esta. Totes estes activitats i actes presencials, si no determinants, si que poden influir en adoptar la decisió.

Si a aquests factors esmentats, s'afegeix l'escassetat de fallers/as de les diferents comissions que després de ser consultats accepten prendre part de la Junta Executiva, ens trobem en un percentatge de negativitat que dificulta més si cap el poder conformar un grup de gent sòlid per a exercir el càrrec o la funció de cadascú en la parcel·la assignada, tal

vegada, retrocedint en el temps, es podria valorar l'opció d'aportar cada comissió un delegat com succeïa en antany.

Els nostres cercles d'amistats giren al voltant del grup d'amics que després d'anys tenim cadascú en la nostra comissió corresponent, amb els quals compartim moments, actes, dies, anècdotes, etc. que ens serveixen per a tindre un ambient distès deixant a un costat el quefer diari de cadascú.

Actualment en els temps que corren es podrien adoptar mesures les quals pogueren facilitar i incentivar a la persona electa per al càrrec.

Encara que és un càrrec no remunerat i considerant que no ha de ser, tal vegada seria una bona opció que la quota anual del President triat, anara esta assumida i contemplada en el pressupost anual assignat a la Junta Local Fallera; en l'actualitat pel fet que tot aquell membre de la Junta Executiva ha de ser un faller adscrit a qualsevol comissió, la seua dedicació com a integrant d'esta, li limita la participació a causa de l'organització dels actes de festejos anuals que es realitzen contemplats i aprovats en el programa oficial de festejos.

La nostra ciutat amb tota la història que posseeix amb tot el relacionat a la nostra festa i tradició més representativa començant per ser la primera després de València on es va realitzar el primer monument amb més de 150 anys d'història, actes únics com són la Baixada de Sant Josep, que no se celebra en cap punt de la Comunitat Valenciana, i haver-se-li concedit fa pocs anys la distinció

de Festa d'Interès Turístic Autonòmic a causa de tota la documentació acreditativa que es va sol·licitar per a poder procedir a la sol·licitud de concessió, ha de continuar com esment anteriorment, amb el President Executiu triat pels representants de les diferents comissions conforme es fa en l'actualitat, independentment que es depenga de la subvenció anual de l'Ajuntament i dels ingressos atípics que es puguén obtindre (publicitat, patrocinis...).

A vegades han sorgit diferents opinions i valoracions sobre aquest tema, després d'observar la trajectòria des dels seus inicis, el pas del temps, i els Congressos Fallers que s'han celebrat a la nostra ciutat, així com la Comissió d'Estatuts que de manera anual es constitueix, en cap moment es registra una modificació dels mateixos en la qual quede formalment la proposta per al seu debat i posterior aprovació, si procedirà.

Napoleó, les Falles i la IA

Alfredo J. Pardo

I.

I vosté, què té en contra?

Falta de Creativitat Artística: Com és un procés mecànic i objectiu, no té la subjectivitat i creativitat associades a les arts visuals.

Desplaçament d'Artistes: Farà prescindibles als artistes, perquè ofereix una representació més ràpida i precisa de la realitat.

Falta de Control Artístic: El seu procés, en comparació amb els artistes que fan a mà el seu treball, escapa al control.

Amenaça a la Veritat i Autenticitat: Es pot utilitzar per a manipular la veritat visual, ja que les imatges poden ser alterades; no representarà la realitat objectiva ni de manera imparcial.

II.

Estes afirmacions no són d'ara. No responen a la por que desperta la intel·ligència artificial. Tenen més de 150 anys i venien d'artistes, crítics d'art i intel·lectuals del segle XIX quan

va aparèixer en escena la fotografia. És curiós: quan va vore per primera vegada un daguerrotip, fins i tot el pintor francès Paul Delaroche va dir: "Des de hui, la pintura està morta". És encara més curiós: anys després, molts pintors que tant l'havien criticat, utilitzaren la fotografia per a millorar les seues obres.

A què tenim por?

Es tem allò que és desconegut.

III.

Hi ha "artistes" que, quan encara ni es plantejava la incursió de la Intel·ligència Artificial en el món de l'art, ja mancaven de creativitat. No per estar fet a mà ha de ser, per se, creatiu. Ni de lluny. Existeix un art superficial que agrada a la vista com li pot agradar a un xiquet de bolquer un mòbil de bressol amb llumenetes i música estrident. Agrada, sí. O millor dit: enlluerna. Però és un atractiu orfe de discurs, de creativitat. No té res més, està mort. És, insistisc, superficial.

No podem pensar que la Intel·ligència Artificial matarà l'art quan gran part d'allò que es diu que és art està mort sense cap ajuda logarítmica.

IV.

La IA i el disseny de monuments fallers pot semblar una contradicció. Però només a primera vista.

Si reflexionem un poc, la cosa es complica. La tradició de les falles, amb els monuments artesanals, ha evolucionat al llarg del temps. S'ha passat de fer una foguera amb les sobres i els trastos vells dels fusters a fer falles amb noves tècniques i materials cada vegada més impressionants. Hem passat d'un muntó de trastos a monuments més alts que el campanar de la Seu (o casi, va).

L'aplicació de la IA en el disseny faller pot resultar una revolució, una oportunitat per a la innovació i la millora de la creativitat. Són eines excel·lents per generar propostes inicials i proporcionar solucions eficients. No obstant això –i ací va el moll de l'os–, el veritable artista ha de prendre les regnes per donar forma a la seua visió. Per poder dotar de vida al monument faller.

La creativitat és un procés complex i polifacètic. Implica intuïció, emoció i una comprensió profunda del context cultural i històric. I en eixe sentit, la IA serà una eina, mai un substitut.

Pot oferir suggeriments basats en patrons i tendències. És ja una ferramenta impersonal molt poderosa: accelera el procés de creació i ofereix suggeriments per portar la creativitat a un altre nivell. Tanmateix, el valor intrínsec del monument faller

consisteix –i seguirà consistint– en la capacitat del creador per infondre una ànima única al monument. Entre altres coses, perquè el disseny faller no és tan sols una qüestió estètica. També és una expressió de la identitat i la creativitat del propi artista. I de la recepció que fa el seu entorn.

V.

I vosté, què té a favor?

Mirem-ho amb altres ulleres. No les de la por. Mirem-ho amb esperança.

L'ús de la IA en el disseny de les falles pot ser una font nova d'inspiració. La tecnologia pot proporcionar nous recursos, facilitar la resolució de problemes i agilitzar processos. Això sempre ho ha fet. Sempre hi ha hagut tecnologia nova. Ara, és cert, estem en un "moment frontera". Un gran salt endavant. Però és imperatiu que els creatius lideren i validen el treball final. Per això, estic convençut que la integració de la IA no ha de ser vista com una amenaça, sinó com una oportunitat per evolucionar i enriquir la tradició de les falles.

La coexistència de la intel·ligència artificial i el disseny de monuments fallers pot esdevindre una simbiosi fructífera. Els creatius han de ser els protagonistes, guiant i donant forma a les aportacions de la IA. Esta col·laboració pot conduir a una nova època en el món del disseny de falles. Una revolució fallera que mantinga viva l'essència artesanal i, alhora, aprofite les capacitats innovadores de la tecnologia. Sobretot: que la creativitat continue sent l'ànima dels monuments fallers.

TRACA FINAL

La IA no llevarà la feina als creatius.
No necessàriament.

En tot cas, a curt termini apareixeran nous oficis, tal com va despertar la fotografia en els seus inicis. Potser perill de la feina d'aquells que es dediquen a fer treballs impersonals. En eixe sentit, ens anima a tots a ser un poc millors.

A tindre més enginy i gràcia.

A fer millors ninots.

A escriure versos més certers.

Per això, prenent les paraules del pintor romàntic Delaroche, i ben lluny d'aparèixer com el Napoleó que ell va pintar abatut i sense esperança la vespra de la seua primera abdicació, m'atrevisc a afirmar: "Des de hui, els monuments fallers estan més vius. Tindrem unes Falles millors".

Als infants el que és dels infants

Jose Luis Llorens Borrás
Vicepresident 4t de la Junta
Local Fallera de Xàtiva

"Al César el que és del César" és una de les frases més reconegudes de la història de la humanitat i que hui en dia encara es segueix utilitzant. El seu significat fa referència a saber distingir adequadament els elements de diversa natura i, en el seu ús més freqüent, que s'han de discriminar correctament les coses segons les competències de les persones involucrades. Doncs, en aquest article, volem referir-nos a deixar als infants a decidir sobre molts aspectes que els envolten.

En una societat adultcentrista, on els adults són els que prenen les decisions de tot el que els involucra tant a ells com als de menor edat, sense tindre en compte la seua opinió, ens trobem amb grups d'edat que passen a ser els grans oblidats. En el cas de les Falles, els grans oblidats són els infants.

Aquest grup d'edat, que conforma gran part del cens faller xatívi i que sempre ens referim a ell com el futur de la festa, són el present i el grau de participació que volem que tinguen en un futur hem de reflectir-ho en el present.

Al remat, no es pot pretendre assegurar un futur exitós a les Falles si no s'involucra als més menuts en les decisions a prendre, i així fer-los participants des d'edats primerenques en aquests temes. Per això, una de les assignatures pendents que ens queda a les Falles és que tinguen la capacitat de decidir, en especial, en un dels apartats estrella de la festa com són els concursos, concretament com a jurats.

De segur que per a la major part de les persones que estan llegint aquest article la idea que acabem de plantejar no els agrada gens ni mica. No obstant, és una de les posicions més fàcils de defensar amb un argumentari objectiu i sense entrar en típics clixés sobre aquest grup d'edat.

Hui en dia, la quantitat de concursos de caràcter infantil que tinguen necessitat de jurats és molt reduït, en concret són cinc concursos: maquetes, ninot, cavalcada del ninot, decoració i falla; i que, a excepció del concurs de decoració, comparteixen la característica comuna de la pedagogia. L'objectiu final d'aquests concursos, més enllà d'aconseguir

un banderí, és educar al públic infantil en nous coneixements i valors amb una estratègia diferent a l'emprada per l'educació formal, ja que tenen un suport visual per recordar aquests coneixements. Els màxims exponents d'aquesta estratègia pedagògica són els concursos de cavalcada i monument.

En canvi, malgrat que el públic objectiu d'aquests concursos són els infants, ens surt un dubte: per què el jurat són persones adultes? Doncs

la resposta ja ha estat donada en el segon paràgraf, demostrant, una vegada més, que l'opinió dels més menuts no val pel simple fet de ser-ho.

Aquesta situació ha afectat al llarg del temps a l'evolució de l'enfocament d'aquests campionats, deixant de costat la intenció pedagògica per centrar-se únicament en la vessant artística. On es fa més evident aquesta tendència és al concurs de falla, les bases del qual tracta de la mateixa manera les grans que les

infantils, sent tots els apartats puntable el monument en si i obviant l'apartat pedagògic que han de tindre. En altres concursos tracten d'amagar aquest problema propo-sant persones relacionades amb la docència com a jurats, fent d'aquesta proposta indiferent a la resta, al seguir amb la mateixa tendència de jurats adults.

Tot açò ens fa tornar al plantejament inicial de l'article, on plantejàvem que els més menuts havien de ser el jurat dels concursos dirigits a ells per diversos motius. El primer de tots, i al meu parer el més important,

és tornar a connectar amb el públic jove, el qual al llarg dels anys ha anat perdent interès en les Falles i que, a través d'involucrar-los en aquestes decisions, pot fer que vegem la festa amb un altra perspectiva que la que tenien fins ara. Aquest factor té una estreta relació amb la promoció de la participació infantil, doncs al canviar la seua perspectiva envers de la festa farà que siguem més actius i tinguem una major motivació a en acudir a qualsevol activitat relacionada amb les Falles.

Així mateix, els infants podrien aportar la seua visió infantil, afegint una

perspectiva genuïna i desinhibida, veient les representacions artístiques i els temes tractats des del seu punt de vista particular, valorant elements que podrien passar desapercebuts pels adults, però que poden ser diferencials per a ells. També es fomenta l'educació en l'art i la tradició, fent que ser jurat pugui ser una oportunitat educativa per adquirir coneixements alhora que gaudeixen de la festa.

En definitiva, inspiraríem a futures generacions de la nostra festa al involucrar-los en el món de les Falles i fins i tot motivar-los a participar acti-

vament en futurs concursos, deixant en bones mans el futur i el manteniment de les nostres tradicions. No obstant això, per sort o per desgràcia, la decisió de deixar participar als més menuts com a jurats ha de passar pels adults, que hui en dia encara tenen una visió adultcentrista i difícilment deixaran que aquestes decisions tant importants passen per les mans dels infants. Sols queda esperar i seguir lluitant per fer realitat aquesta proposta, tot començant per fer pedagogia als adults.

La xiqueta s'havia quedat sorpresa de la mena d'idees que li havien presentat i que han tingut el seu sentit a mesura que avançava la història.

A tot allò, el Barreter pareixia que s'havia quedat ja sense idees, donant peu a que Alicia poguera aportar les seues pròpies.

—El teu torn xiqueta —animà el Barreter—, tens alguna idea que parega boja i que en realitat no ho siga?

—Bé, ja que m'ho pregunta —va dir Alicia molt confosa—... No, crec que no...

—Llavors no hauries d'obrir la boca —va dir el Barreter.

Aquell moment de normalitat dins de la bogeria pareixia haver acabat,

fent que eixa grolleria acabar amb la paciència d'Alicia, la qual anava minvant al llarg que passava més temps en aquell lloc: es va posar dreta molt disgustada i es va allunyar d'allí. El Liró es va quedar adormit instantàniament, i cap dels altres dos va prestar la menor atenció a la seua conducta, encara que ella va mirar cap arrere un parell de vegades, amb la secreta esperança que la cridaren perquè tornara. L'última vegada que els va veure estaven tractant de ficar al Liró endins de la tetera.

—Per res del món tornaria allí —es va dir Alicia mentre s'encaminava al bosc.

En dir això va notar que un dels arbres tenia una porta d'entrada.

«Què estrany! —va pensar—. Però tot és molt estrany hui. Em sembla que el millor és entrar com més prompte millor».

I va entrar.

Va tornar a trobar-se en el gran vestíbul, prop de la tauleta de vidre.

—Esta vegada ho faré millor —es va dir, i va començar per prendre la claueta daurada i obrir la porta que donava al jardí. Va córrer pel corredor i per fi... va arribar al bell jardí i es va veure envoltada per eixos brillants picapedrers de flors i eixes fresques fonts.

Capítol 7

La Reina de Cors

Hi havia un gran roser prop de l'entrada al jardí; les roses que creixien en ell eren blanques, però hi havia jardiniers treballant, molt afaenats, pintant-les de roig. Alicia va pensar que això resultava molt estrany i es va acostar per a observar millor.

De sobte els ulls dels jardiniers van entropessar amb Alicia. Els altres també van mirar. En eixe moment Cinc, que havia estat mirant ansiosament en direcció a l'altre extrem del jardí, va cridar:

—La Reinal La Reinal

I els tres jardiniers es van llançar immediatament al sòl boca avall. Alicia no estava molt segura que no li corresponguera tirar-se boca avall contra el sòl, però no recordava haver sentit parlar d'una regla així per a casos de desfilada de festejos. Així que es va quedar on estava i va esperar.

Quan el festeig es va enfrontar amb ella tots es van detindre i la van mirar i la Reina va preguntar amb severitat: —Qui és esta?

Li ho va preguntar a la Sota de Cors, que no va fer més que inclinar-se respectuosament i somriure com tota resposta.

—Idiota! —va dir la reina sacsejant el cap amb impaciència, i, tornant-se a Alicia, li va preguntar—: Com et dius, xiqueta?

—Em dic Alicia, per a servir a Sa Majestat —va dir Alicia amb bons moades, però va agregar dins seu:

«No són més que una pila de cartes, després de tot. No tinc per què tindre'ls por!».

—I qui són estos? —va preguntar la Reina assenyalant cap als tres jardiniers que estaven tirats al costat del roser.

—Com podria jo saber-ho? —va dir Alicia, sorpresa de la seua pròpia audàcia.

La Reina es va posar roja de ràbia i, després de llançar-li una mirada furiunda, va començar a cridar:

—Que li tallen el cap! Que li tallen...!

El Rei li va posar la mà sobre el muscle i va dir amb timidesa:

—Tingues consideració, volguda. És només una xiqueta!

—M'agrada la teua actitud xiqueta, vine! —va rugir la Reina, i Alicia es va unir al festeig sense parar ni per un moment de preguntar-se què succeiria després.

—És... és unnn dda esplèndid! —va dir una tímida veueta.

Estava caminant al costat del Conill Blanc, que l'espia amb ansietat. A tot allò, Alicia estava seguint tot el seguici reial sense saber on anava. Per això, aprofità per preguntar-li-ho al Conill Blanc.

—Perdona, es pot saber on estem anant?

—Al judicci reial —contestà el Conill, fent veure que era tartamut a moments.

—El judici reial? A qui van a jutjar?

—A ninguna persona —començà l'explicació el Conill, ja no estava tant nerviós com al principi—. El que van a jutjar són la festa de les Falles.

—La festa de les Falles —Alicia estava molt estranyada, al llarg del seu camí havia descobert molt al voltant d'aquesta festa, però mai havia arribat a pensar que podria tindre tanta importància.

—Sí. Les Falles és la festa més important del Regne i, com a tal, la Reina és qui mana de tot el relacionat amb esta.

—I que es farà al judici?

—La Reina ha plantejat diversos temes a tractar i sentirà els arguments dels seus consellers per valorar si modificar-los o inclús eliminar-los. O com li agrada dir a ella, tallar-li el cap —el Conill Blanc es va riure tímidament.

—Si, es nota que li agrada tallar mas-sa caps, encara estic esperant a que me'l talle a mi —bromejà Alicia —. I

quins són els temes a tractar?

—Doncs bé... —el Conill alçà el cap, al no veure a ningú va traure de la seua butxaca el seu rellotge i exclamà—. Fem tard!!! Ens hem endarrerit i el judici comença en cinc minuts.

El Conill Blanc, sense tindre mirament per la xiqueta, començà a córrer el més ràpid possible fins al castell, deixant-la enrere. A tot allò, Alicia accelerà el pas, a veure si podia arribar al començament.

Quan va arribar, el Rei i la Reina de Cors estaven asseguts en el seu tron i els envoltava una gran multitud. Prop del Rei estava el Conill Blanc, amb una trompeta en una mà i un rotllo de pergami en l'altra.

«Tant de bo acabe prompte el judici».

Però no semblava haver-hi esperances que succeïra això, de manera que Alicia va començar a mirar tot el que l'envoltava per a passar el temps.

Alicia no havia estat mai abans en un tribunal però havia llegit sobre ells en els llibres, i es va sentir complaguda quan es va adonar que sabia el nom de quasi totes les coses.

—Silenci en la cort! —Exclamà el Rei, donant pas a la Reina.

—Donem inici al judici, que passen d'un en un els consellers per exposar tot el que hauríem d'eliminar.

Tal com havia indicat la Reina, cadascun dels consellers s'alçaren dels seus seients per arrimar-se a l'estrada i començar les seues exposicions de manera ordenada.

La banda fallera, sí o no?

Lucía Sinisterra Cariñena

Parlar de la banda de fallera, cada vegada més, és un tema polèmic que crea enfrontaments entre les persones que conformen el món faller, perquè una part important de dones falleres no volen portar-la.

Per a poder parlar de la banda cal conèixer la seua història. Realment sabem per què les falleres portem aquest complement quan ens vestim amb la indumentària valenciana? I dic indumentària valenciana perquè el que fem en la festa josefina és reproduir les costums del poble valencià i, per tant, utilitzem els vestits, que les i els nostres avantpassats portaven en una època determinada.

Com ja sabem, Pepita Samper va ser elegida Miss Espanya en 1929, en el concurs de la dona més bella valenciana, que es celebrava en aquella època. Aquesta, es va presentar al concurs de Miss Europa, però no va ser escollida i la ciutat de València la va acollir en la festa fallera per donar-li distinció i perquè presidira els actes josefins en aquell any. En 1930 va guanyar el concurs de Miss, Elena Pla, desenvolupant el mateix rol que la seua antecessora, però cap de les

dues van ser Belleses falleres o Falleres Majors.

Fins aquest moment no existia el càrrec de Fallera Major i les falleres no portaven banda com es pot observar en moltes fotografies antigues.

En 1931, es va celebrar un concurs en el qual es van presentar una candidatura per cada comissió fallera i d'ahí va sorgir la primera Reina de les Falles que era Ángeles Algarra, representant de la Plaça del Negrito. En el següent any, 1932, es canvia el nom i s'anomena Bellesa Fallera i, finalment en 1933 s'imposa el terme de Fallera Major.

Les dues misses, Pepita i Elena, van ser proclamades amb una banda i amb aquest costum es va continuar amb la primera Fallera Major Ángeles i la resta que van continuar i, així és com naix aquest complement i s'introdueix en la nostra indumentària.

Una banda és utilitzada per persones de la reialesa, per militars d'algunes ordres, per les misses... i, generalment, com diuen moltes persones, és

"per a donar "distinció o dignitat" al càrrec. Però, quan parlem, hem d'utilitzar les paraules adequades i parlar amb propietat. La dignitat és un valor intrínsec amb el qual naixem tothom, és a dir, totes les persones, pel simple fet de ser-ho tenim dignitat i aquesta no s'adquireix per pertànyer a un grup, una classe social o per reconeixement d'algun acte, per tant la banda no ens ofereix cap valor de dignitat, perquè totes i tots el tenim.

Però aquesta polèmica de portar la banda fallera també es dona en les altres poblacions. Per exemple, a la ciutat de València, 1 de cada 3 falles "permeten" desfilir sense banda en els actes per poder reproduir la indumentària valenciana de la manera més fidedigna. Moltes persones del món faller de València han presentat escrits a la Junta Central Fallera demanant que igual que l'home no utilitza "faixi faller", que és el complement que portaven per a identificar a quina comissió pertanyien i el càrrec que desenvolupaven, que la dona tampoc porte un element identificatiu de la seua comissió ni per ser Fallera Major ni per pertànyer a la Cort d'Honor.

Actualment, moltes persones parlen d'igualtat, de valors, d'inclusió... però poques són les que, realment, estan sensibilitzades i porten a la pràctica la no discriminació i la igualtat, en el seu dia a dia. I no cal aprofundir ni argumentar molt sobre aquest tema perquè quan un grup de persones porten alguna cosa diferent d'un altre per imposició social estem parlant de desigualtat.

Per altra banda, la normativa fallera de la nostra ciutat, als Estatuts fallers

de la Junta Local Fallera de Xàtiva, en l'article 22 "De la indumentària fallera" no fa referència a la banda fallera, per tant, s'entén que no forma part del vestit i, aleshores no és una peça que cal portar.

La "màxima representant" d'una comissió, no necessita un element identificatiu per a saber que està exercint aquest càrrec, igual que la presidenta o el president perquè són les úniques dues persones que desfilen en els actes de la JLF i tothom saben qui són.

Pel que fa, a la desfilada en la seua comissió sempre estan ubicades en un lloc on s'identifica perfectament que són les "màximes representants",

bé desfilen les últimes, o en el centre, sempre en un lloc diferenciats de la resta de falleres. I si som sinceres i sincers, la banda no és per identificar de quina comissió eres perquè a la distància de més de 5 o 6 metres no podem llegir ni distingir quin és el nom de la falla i l'escut que apareix en qualsevol banda fallera.

Moltes falleres, en els últims anys prefereixen portar el vestit denominat "a l'antiga" i no s'entén com la gent vol portar vestits molts antics com del S. XVIII o S.XIX i incorpora un element "inventat" fa poc temps i que mai a format part de la nostra indumentària. En la resta de regions d'Espanya quan es vestissen amb el seu vestit tradicional no porten cap banda i amb la nostra indumentària, per què sí?

En conclusió, dir que la banda fallera no es pot considerar una peça de la indumentària valenciana; que quan va nàixer va ser per un concurs de misses i que les persones que la portaven no eren persones del món faller, per tant, no és un element que correspon a les nostres festes; que és un complement que fomenta la desigualtat al permetre que els homes poden no portar el faixí faller en el vestit i les dones sí que han de portar banda, perquè hem d'anar desiguals portant la dona un distintiu i l'home no? I a més, no existeix cap normativa fallera que indique que cal portar banda fallera.

Aleshores, després de totes aquestes argumentacions em pregunto: per què hem de continuar portant la banda fallera?

Reduir comissions i guanyar qualitat

Guillermo Delegido Terol

Moltes vegades solem dir que menys és més. També és cert que no podem estar segurs de que aquesta dita siga sempre realitat, dependrà de molts factors o situacions. Quan parlem de l'associacionisme és complicat arribar a una conclusió sobre si un menor nombre d'associacions amb un major nombre d'associats obtindran millor resultats que pocs membres units i caminant en una mateixa direcció.

En particular, en el món de les Falles hem parlat molt sobre l'existència d'un excés de comissions falleres a la nostra ciutat. Aquest debat segurament ha estat produït per la incorporació d'algunes falles en els últims temps i la reducció de fallers durant la crisi econòmica produïda per la bombolla immobiliària.

Si plantegem aquesta discussió des d'un punt de vista associatiu no tindria molt de recorregut, mentre que si la discussió és sobre la qualitat cultural d'allò que fem en les falles el debat pot ser molt extens. Actualment a Xàtiva hi ha 19 comissions sobre una població de 30 mil habitants, és a dir, uns 1.600 habitants per comissió. Com mostra el següent gràfic

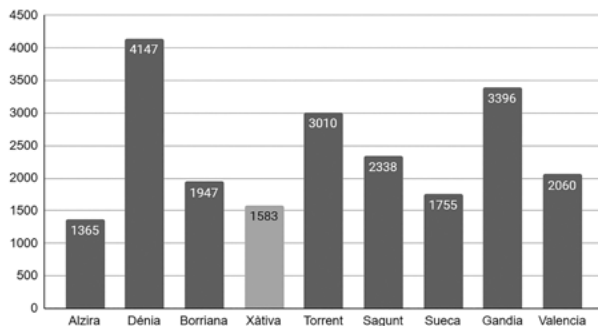
ens trobem per davall de la mitjana de les ciutats més importants on es planta falla:

Aquesta mitjana es troba en 2.400 habitants per comissió, és a dir, actualment Xàtiva hauria de tindre 13 comissions en lloc de 19 segons la seua població. Els pressupostos d'aquestes 6 comissions serien repartits entre les altres 13, obtindriem una major qualitat en els nostres monuments, llibrets o espectacles al carrer i reduiríem 6 nuclis de molèsties en la nostra ciutat. Evidentment, aquest plantejament no seria una cosa senzilla, ni seriosa i de segur que amb aquesta reunificació tindriem unes comissions més nombroses amb uns pressupostos més elevats.

En l'actualitat, aquest debat seria impensable, simplement no m'imagino a la Junta Local Fallera actual plantejant açò i molt menys vull imaginar la resposta dels presidents i presidentes de les comissions de la ciutat, ambdues parts són més partidàries de debatre qüestions banals com l'eliminació de la figura del mantenidor ("Sols el de la FMX") o si les presentacions es duen a terme en 2 o 4 mesos, en

Habitants per comissió

lloc de valorar si totes les comissions deuen utilitzar el Gran Teatre, quan realment deuriem debatre sobre la supervivència i "l'estat de salut" de les comissions. Però bé, imaginem un cas hipotètic en el qual aquest assumpte arribe a estar damunt de la taula i els fallers i falleres volguérem aconseguir tal cosa, quines falles haurien de desaparèixer o unificar-se?

Aquesta part seria la més complexa, hauria de fer-se un anàlisi de les comissions actuals valorant aspectes com la qualitat cultural d'allò que realitzen: inversió en monuments, llibret o activitats culturals. També s'hauria de valorar la ubicació, propietat del casal, estat econòmic de la falla, cens actual, etc. Segurament al llarg d'aquest debat (no seria curt) es proposaria tindre en compte l'antiguitat de la falla i la seua trajectòria. Açò últim, des de la meua opinió, no tindria cap sentit. No es tractaria de defensar la supervivència d'una determinada falla, sinó pensar en la unió de falles (Sant Jordi amb Tetuan o Mercat, per exemple) i redefinir quin és el seu nou nom, d'aquesta manera totes les parts aportarien una part. Però, evidentment hi haurien falles

que sí que haurien de desaparèixer, sobretot aquelles que no tenen clar el perquè d'una comissió fallera i el realment important.

Com venia dient al principi, aquesta eliminació i/o reunificació no comportaria un increment directe i segur del nombre de fallers i, per tant, pressupostari de les falles restants. Hi hauria fallers que no voldrien formar part d'aquestes noves comissions, però amb la resta de fallers que sí continuarien formant part es podria millorar la qualitat actual dels monuments i tindre una major visibilitat que ens permetria captar a nous fallers. En l'actualitat sols ens fixem de portes endins dels casals i deixem de banda els nostres barris, arribant a ser en moltes ocasions una molèstia per a tots els veïns i veïnes que no formen part.

Estic segur de que tenim al cap quines falles haurien de desaparèixer, quines falles estarien totalment en contra de unificar-se en altres i quines comissions podrien unir-se i obtenir un bon resultat. Ara ens toca a nosaltres, als fallers i falleres de Xàtiva pensar si aquesta possibilitat és real i possible.

Evolució o involució amb el mantenidor?

Alberto Ordiñana Gil

Les Falles de Xàtiva, amb més de dos segles d'història, continuen sent una celebració fonamental que captura l'ànima de la comunitat local. En aquest escenari ric en tradició i cultura, la figura del mantenidor de la Fallera Major de Xàtiva ha estat recentment objecte de debat, amb propostes que suggereixen una transició cap a un discurs presidencial. Aquesta discussió reflecteix una tensió intrínseca entre la preservació de les arrels i la necessitat d'adaptar-se als temps actuals.

Les Falles, que remunten el seu origen al segle XVIII, eren inicialment una celebració per donar la benvinguda a la primavera, amb artesans cremant els seus utensilis de treball vells en una gran foguera. Al llarg dels anys, aquesta tradició ha evolucionat cap a la creació de les monuments que ara defineixen la festivitat. Amb l'augment de la complexitat artística i la competència entre les comissions falleres, s'ha suscitat la pregunta sobre si aquesta evolució està diluint l'autenticitat de les Falles.

La figura del mantenidor de la Fallera Major ha estat, fins ara, un element clau d'aquesta celebració. Amb la seva eloqüència i coneixement de la cultura fallera, el mantenidor ha estat un narrador que transmet les històries i les llegendes que han marcat la trajectòria de les Falles. Tot i això, la proposta de traslladar aquest paper al president o la presidenta de la Junta Local Fallera planteja la qüestió de com equilibrar tradició i innovació.

La figura del mantenidor ha de ser més que un orador competent; ha de ser un narrador apassionat, capaç de captar l'atenció del públic i, alhora, de transmetre la rica història i l'esperit de les Falles.

És interessant notar com, en alguns casos, la figura del mantenidor no necessàriament pertany a la seva àmbit reconegut. Aquesta elecció es va fer evident en l'edició d'enguany, on la Junta Central Fallera de València va decidir tenir una "influencer" com a mantenidora de la Fallera Major. Aquest moviment indica una nova perspectiva sobre qui pot portar a terme aquest paper cruci-

al, obrint les portes a persones que poden connectar amb el públic de manera autèntica i atractiva.

Una anècdota fascinant que il·lustra la importància del mantenidor va succeir durant la presentació de la Falla Espanyoleto l'any 1956, que es va celebrar en l'antic teatre. En aquella ocasió, un jove Raimon, encara no reconegut públicament, va interpretar una poesia especial dedicada a Enriqueta Molla, la Fallera Major d'aquell any. Aquest episodi destaca com fins i tot abans de guanyar notorietat, Raimon ja estava connectant amb la comunitat fallera a través de la seva expressió artística.

La poesia recitada per Raimon va ser més que una simple presentació;

va ser una immersió poètica que va traslladar a la audiència a l'ànima de les Falles i va capturar la bellesa de la celebració a través de les seves paraules.

Aquest exemple destaca que el mantenidor pot ser una figura emergent, un veï apassionat o fins i tot un artista incipient, sempre que tingui la capacitat de connectar amb el públic i transmetre l'essència de les Falles. Així, la figura del mantenidor es revela com un element dinàmic i versàtil, amb la capacitat d'incloure una àmplia gamma de veus i perspectives dins la celebració.

La idea de comptar amb el president o la presidenta de la Junta Local Fallera com a discurs principal guia l'atenció cap a una figura interna

que ha acompanyat la Fallera Major des dels seus primers passos en aquesta experiència fins al final del seu regnat. Aquesta proximitat podria proporcionar una narrativa més personal i autèntica, amb detalls que només qui ha compartit l'itinerari faller pot oferir. La seva visió des de dins pot aportar una comprensió única del compromís i l'impacte que aquesta experiència té en la vida de la Fallera Major.

No obstant això, els defensors de la figura del mantenidor argumenten que la seva presència com a convidat especial afegeix un toc d'objectivitat i glamour a la celebració. La seva perspectiva externa pot oferir una visió refrescant i enriquidora que compleixi amb la naturalesa festiva de les Falles. La figura del mantenidor, sovint un expert en àmbits relacionats amb la cultura i les arts, pot també atreure l'interès i l'apreciació de la comunitat.

La proposta de reconduir el paper del mantenidor també obri la porta a la consideració de la inclusió i la representativitat dins la comunitat fallera. El president o la presidenta de la Junta Local Fallera, com a líder de la junta, pot reflectir la diversitat i la unitat de la comunitat de maneres que ressonen amb tots els membres. Aquesta nova perspectiva podria ser crucial per a la identificació i el suport dels fallers.

En conclusió, la qüestió sobre la figura del mantenidor de la Fallera Major a Xàtiva és complexa i es presenta com una dicotomia entre tradició i renovació. La riquesa de les Falles resideix en la seva capacitat d'evolucionar sense perdre l'essència que

les defineix. Com a comunitat, s'ha de reflexionar sobre aquesta proposta amb una mirada crítica, considerant els beneficis de mantenir la figura del mantenidor o explorar noves formes de transmetre les històries i l'esperit de les Falles. La seva continuïtat o modificació pot marcar la pauta per a la viabilitat i la vibració futura d'aquesta celebració tan estimada.

El futur del llibret en paper: una incògnita per resoldre

José Luis Lagardera Ventura
Periodista i faller

Vivim temps de canvis. La tecnologia ha anat conquerint-nos d'una manera flagrant i ara les notícies, per exemple, es coneixen abans a través de les xarxes socials que dels periòdics o les pàgines web dels diaris convencionals. La gravació de tik-toks ha desbancat als jocs tradicionals i es prefereix jugar al futbol als videojocs que practicar-lo a la pista esportiva del barri. El món de les falles no és aliè a aquesta màxima i la tecnologia permet, per exemple, crear ninots 3D hiperrealistes, maquetar un esbós col·lonut o agilitzar alguns processos de la falla com ara el fressat. Però hi ha coses a les quals ens resistim a canviar... què fem amb el llibret?

A ningú se li escapa que els llibrets de falla són una de les grans incògnites pel que fa als canvis que es podran experimentar en el futur. Encara hui s'imprimeix el llibret, d'una banda perquè a la gent li agrada fullejar-lo, i d'altra perquè és necessari presentar-lo en format físic per poder participar als premis de la Generalitat Valenciana a la Promoció i l'Ús del Valencià o als premis dels concursos fallers de Xàtiva. Però... és això sostenible durant molt de temps?

Aquesta pregunta ha estat encara més a l'ordre del dia durant els darrers anys, en els quals s'han incrementat de manera notòria el nombre de treballs de qualitat que es presenten als premis abans esmentats o als premis de la Federació de Lletres Falleres, el que implica també un major nombre de pàgines. Posem per cas el treball d'una falla que edita un llibret de 300 pàgines i 250 exemplars. Això suposa 75.000 fulls anuals. I ara multipliqueu això per les desenes... què dic desenes! Pels centenars de comissions que fan llibret. La xifra és descomunal... i això en uns temps en els quals destaca la manca de matèries primes i la desforestació... és un poc contradictori. Sols hi ha que veure els darrers anys, en els quals s'ha encarat el paper i, fins i tot, van sonar alarmes de que no hi hauria suficient en algunes impremtes per poder abastir la impressió de tots els treballs (cas que finalment no va arribar a succeir).

No obstant, però, tot açò ens fa plantejar-nos noves alternatives. Cabria la possibilitat d'anar digitalitzant el llibret i que aquest es poguera visualitzar de forma interactiva a través dels aparells electrònics, deixant així de banda la impressió desbocada de fulls de paper?

El procediment podria ser el mateix (amb la seua maquetació), però estalviant-se l'últim pas, el de les màquines. Es podria pujar a una pàgina web on poder consultar tots els treballs, i fer-ho des de qualsevol part del món i a qualsevol hora. És una realitat que cada vegada més falles s'atreveixen a emprar recursos tecnològics als seus llibrets, com ara codis QR que porten a pàgines web d'interès per poder ampliar informació o destacar alguna cosa, enllaços a gravacions o a cançons... què hi ha de mal si tot això s'indexa directament de forma digital per a fer més atractiva aquesta lectura interactiva?

Opcions hi ha moltes per a anar eliminant progressivament el llibret en paper, però com en tot, també hem de mirar l'altra cara de la moneda. Què fem amb tota eixa gent que no es maneja bé amb els ordinadors i els aparells digitals? Les acabem d'excloure de la societat i els obliquem a formar-se en aquest sentit tot i que siguem gent d'edat ja avançada? Els privem de poder gaudir d'aquests recursos? Les generacions de les últimes dècades dels 90 i principis del 2000 ja han crescut amb aquesta realitat, però no hem d'oblidar que hi ha gent a qui li pilla molt lluny això de les tecles de l'ordinador, les webs i els codis QR; i que són també grans consumidors d'aquests treballs.

I una altre fet a tindre en compte és que la decisió unilateral de deixar d'editar llibres en paper també comportaria una crisi immediata per al sector de la impremta, que veuria minvats de forma notòria els seus ingressos, almenys en aquells negocis en els quals es treballa amb les falles en aquest sentit. Perquè com hem indicat al principi són centenars i centenars de llibres els quals es duen a terme cada any i necessiten d'impressors, dissenyadors i un

llarg etcètera de treballadors d'aquest sector. I no sols això, als arxius municipals es compta amb documentació d'aquest tipus de publicacions, que és consultada per estudiosos per a fer els seus articles i investigacions. Molts d'aixos Arxius encara no estan preparats per a assumir la digitalització de tot el seu catàleg, i de nous treballs que sols puguen arribar de forma digital.

En definitiva, i parle també com un nostàlgic del paper que soc, ja que m'encanta olorar els fulls d'un llibret acabat d'eixir del forn i portar-lo a qualsevol lloc damunt per gaudir de la seua lectura; crec que la solució a aquest problema és anar digitalitzant paulatinament i facilitar molt més les coses. Arribarà un dia en el qual, tal vegada, aquests treballs ja no siguem impresos, però sincerament no el veig tan a prop com pot semblar en un principi. Són molts els handicaps hui per hui. Però el que sí es pot fer per part de les institucions és anar potenciant aquest tipus de publicacions, facilitar que aquests treballs es puguen presentar –a banda d'en paper– també en un CD o en un pendrive o limitar el nombre de pàgines que entren a concurs. I d'aquesta manera, a poc a poc, potser les comissions aniran reduint el nombre d'impressions perquè no seran necessàries tantes per a poder arribar a cobrir-ho tot.

El llibret en paper té els dies comptats? No ho sé. No crec, almenys a curt termini. Però sí que cal repensar-lo si volem que el seu futur siga sostenible.

Quan l'últim dels consellers va acabar de presentar el seu argumentari, la Reina alça el mall en ple per dictar sentència, quan aquest s'elevà en l'aire i va volar en direcció a la cara d'Alicia. La xiqueta va fer un xiscler, mescla de temor i de fúria, i va tractar de traure-li-ho de damunt. Va ser llavors que es va trobar ficada al costat de la riba del riu, amb el cap recolzat en la falda de la seua germana, que li apartava suaument les fulles seques que baixaven fent tombarelles dels arbres i se li posaven en la cara.

—Desperta't, Alicia! —li deia—. Quina migdiada més llarga que t'has fet!

—He tingut un somni tan rar! —va dir Alicia.

I li va comptar a la seua germana, el millor que va poder, totes eixes estranyes aventures per les quals havia passat i que vostès acaben de llegir.

Quan va acabar, la germana li va fer una besada i li va dir:

—Ja ho crec que va ser un somni rar, coret meu, però, ara a córrer, que ja és l'hora del te. S'està fent tard.

Guia Comercial

TERRASSA SANT JOSEP

El restaurante **Terrassa Sant Josep** es un establecimiento único ubicado en la pintoresca Ermita de San José de **Xàtiva**.

Ofrece un ambiente acogedor y su exquisita carta, que promete una **experiencia gastronómica** inolvidable.

AU CACAU

Descubre un espacio vibrante y relajado, perfecto para el **tardeo** o **aperitivos**.

Con un food truck y una atmósfera desenfadada, **AU CACAU** se presenta como el lugar ideal para disfrutar de momentos casuales con **amigos y familia**.

terrassasantjosep.es

📞 960 73 04 20

K'paco

Almuerzos - Comidas - Cenas

especialidad en comidas caseras

TEL: 618 558 628

C/ TECLA DE BORJA, 5 (FRENTE APACHE) - XÀTIVA

AUTOCARS

Miguel Borrás, S.L.

Transport de viatgers, excursions...

Tels. 96 227 64 92 - 96 227 00 42 - 615 67 67 55

administracion@autocaresborras.es · 46800 XÀTIVA (Valencia)

SKODA

Motor Pacífico

**Vehículo Oficial
de la Junta Local Fallera de Xàtiva**

Polígono industrial C, Ctra. Llosa de Ranes, s/n, Xàtiva - 962287041

www.motorpacificoskoda.com

 **SERVICIO MÉDICOS
SERVICIOS DE VACUNACIÓN**

 **FORMACIÓN
CERTIFICADOS MÉDICOS**

 TRATAMIENTOS ESTÉTICOS:

- CRIOTERAPIA
- IMPLANTES
- SUEROTERAPIA
- MESOTERAPIA CORPORAL / FACIAL
- PLASMA RICO EN PLAQUETAS
- ESCLEROSIS
- RELLENOS
- CIRUJÍA MENOR
- PEELINGS
- MASCARILLAS
- BOTOX

**clínica
Sancho-Llorens**

962 242 037

Avgda. Corts Valencianes 102 · 46650 Canals (Valencia) · 962 242 037
www.clinicasanchollore.es · gestio@clinicasanchollore.es

José

flors i decoració

Carrer Trobat, 7
Tel. 96 228 17 53
46800 · XÀTIVA

Mòbils
687 401 244
690 267 245

Pensa en un acte
important...
de segur que l'has
d'acompanyar
amb flors.

QUIÉNES SOMOS.

FRAN
CABRERIZO

DJ LOPEZ

GUILLERMO CASTELLÉS

TEL.: 667 342 269

POBLACIÓN: XÀTIVA

CORREO: rollazx.tour@gmail.com

REDES SOCIALES: [ROLLAZX.TOUR](https://www.rollazx.tour)

ANGEL DIAZ DONOSO *promociones*

Alameda Jaime I nº 62 bajo
46800 Xàtiva (Valencia)
www.angeldiazsl.net

Tel. 962270646
Fax. 962271704

STIL

CONVERSION

📍 Partida L'altero s/n - C.P. 46893 - Alfarrasí (Valencia)

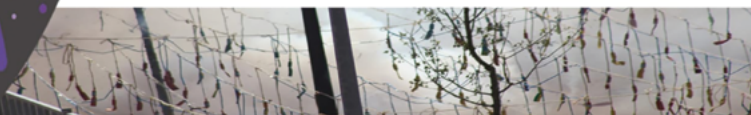
☎ 962 135 597

✉ info@pirotecniatamarit.com

VICENT ARGENT

Delegado Comercial

M. 667 704 348

Gas Xàtiva, S.L.

Servicio Oficial N° 46661

Josefa Molina, S.L.

Agencia de Repsol N° 46079

Alameda Jaime I, 30 - 1º
46800 Xàtiva (Valencia)

Telfs. **96 228 0653 · 96 227 59 24**

Contestador: **96 227 60 91**

E-mail: **gasxativa@gmail.com**

679 094 843

Carretera de Simat, s/n.

Tel. 722 709 163

e-mail: suministrosvaldonaire@gmail.com

www.suministrosvaldonaire.es

46800 XÀTIVA
(Valencia)

DESDE 1952

VISTA PARCIAL DE LES NAUS AMB ELS CAMIONS DE REPARTIMENT

• •
CARBONICASETABENSE

Ctra. De Simat, s/n.

Tel. 96 227 41 37

admon@carbonicasetabense.com

46800 Xàtiva (València)

DISTRIBUÏDOR OFICIAL

Supera todos tus retos

MOTOR
PACÍFICO
VOLKSWAGEN

Nuevo Tiguan

Es imposible que el Nuevo Tiguan te deje indiferente. Y es que el dinamismo de sus líneas exteriores y sus nuevos detalles le confieren una seña de identidad completamente única.

Motor Pacífico Premium

Ctra. Llosa de Ranes, 5 - 46800 Xàtiva (Valencia)

Tel. 962 287 380 - ventas@motorpacificopremium.volkswagen.es

www.motorpacificovolkswagen.com

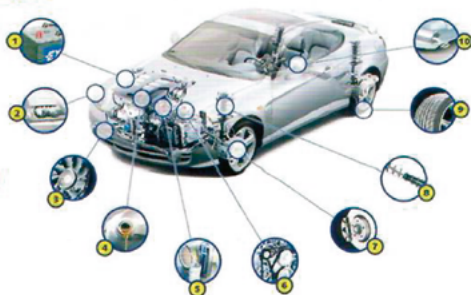
servicio grua 24h.

607 854 040

Talleres y Gruas **CLIMENT** S.L.

- TRANSPORTE MAQUINARIA
- MAQUINARIA INDUSTRIAL
- AUTOCARGANTES
- MECÁNICA
- ELECTRICIDAD
- PRE ITV
- NEUMÁTICOS
- AIRE ACONDICIONADO
- AUTO DIAGNOSIS

CENTRAL:

Avda. Ramón Bataller, 18
46816 ROTGLA I CORBERA (Valencia)
Tel. 96 225 40 41 - Fax 96 225 50 56

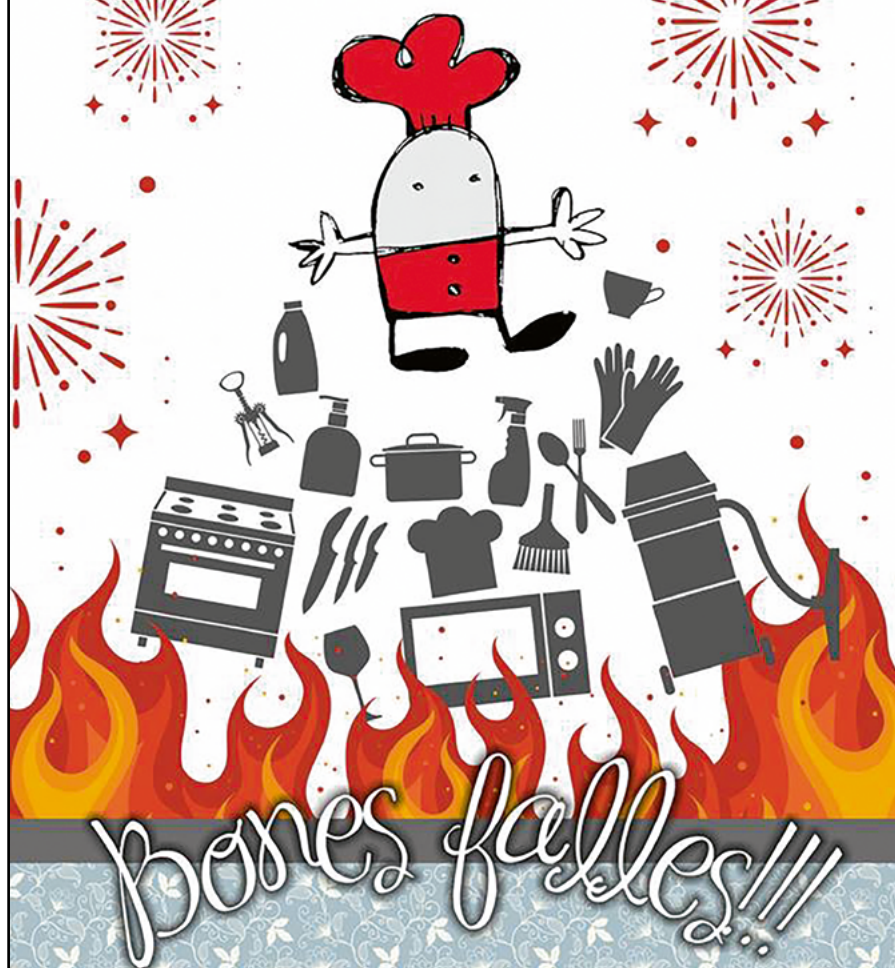
BASE XÀTIVA:

Pol. Industrial E, Nave 3
46800 XÀTIVA (Valencia)
Tel. 638 320 559 - 607 854 043 - 607 854 040

BASE Y TALLER LLOSA DE RANES:

Pol. Industrial EL SALT - Calle Garví, 3
46815 LA LLOSA DE RANES (Valencia)
Tel. y Fax 96 292 41 96 - Tel. 607 854 043

jumanet
suministros de
hostelería i neteja s.l.

Exposición de lunes a Viernes en horario de mañanas de 09.00 a 14.00 tardes de 16.00 a 19.00
Polígono Industrial, C/ De la Industria, Naves 31 y 33 46814 Llanera de Ranes, València
Tel. 96 292 82 12 Fax. 96 225 47 20

www.jumanet.net • jumanet@jumanet.net • jumanet

DISTRIBUCIONES

enjoy

☎ TLF 689881432 (TJ)

🌐 @ENJOY.DISTRIBUCIONES

✉ DISTRIBUCIONES.ENJOY@GMAIL.COM

clínica dental infantil

Dra. Eva Baldó
Odontopediatra
Col. N° 46003170

CITA PRÈVIA:

T. 96-2284216 • 651110285

Ronda Sequia La Vila, s/n
Telf. 678 296 644
euforia.xativa@gmail.com
46800 Xàtiva

Miguel Ferrando Perales

**ADMINISTRADOR DE
FINCAS COLEGIADO**

C/. Reina, 33 -1º
Teléfono 962 27 68 62
administracionmiguel ferrando@gmail.com

46800 XÀTIVA
(Valencia)

MANISES

—• EL PUEBLO MÁS AFORTUNADO DE ESPAÑA •—

7 GORDOS

1971 - 1986 - 2012 - 2013 - 2018 - 2022 - 2023

**EL PUEBLO QUE MÁS VECES HA
REPARTIDO EL GORDO DE NAVIDAD**

C/ Mestre Guillem, 5 Manises

www.loteriamanises.com

Restaurant

Ca Conxa

Arrosseria Braseria

 Cafeteria Restaurante Ca Conxa

Plaza la Bassa, 10
46800 XÀTIVA

Tel. 96 227 33 44

Mòvil 699 343 445

Reservas

 630 966 886

Portal del Lleo, 10
46800 Xativa

*Portal Ca
Conxa*

Restaurant

TRANS TEROL, S.L.
Transportes Internacionales

C/. Camí Real, 4 - 46815 Llosa de Ranes (Valencia)
Tels.: 96 292 41 97 - 649 91 76 09
Fax: 96 223 02 40

tapizados blesa

Matilde Ridocci, 3
Tel. 96 227 47 24
46800 Xàtiva (Valencia)
email: tapizadosblesa@gmail.com

Estamos en:
Calle Almas 7 Bajo, 46800 Xàtiva (VALENCIA)
☎ ☎ 687 039 487 • www.carniceriadebora.com

Síguenos en @carnidebora

el tirador

C. Alcátara de Júcar, 10
Tel. 96 244 38 83
46260 ALBERIC

Carralero
CLÍNICA DENTAL AVANZADA

**NUEVOS
ESPAZIOS**

Tel.: 96 227 13 75 **662 663 002**

C/ Reina, nº 50 - bajos - Xàtiva - dentalcarralero.com - davidcarralero.com

BANDAS FALLERA
CORBATINES
BORDADOS PUBLICITARIOS
ESTAMPACIÓN Y VINILO

Tels. 677 455 076
617 709 201

Plaça Mercat, 18 - XÀTIVA 46800

Jorge García Rico

Avda. Ausias March, 1 - Bajo
46800 (Valencia) XÀTIVA
Tel./Fax: 96 227 46 84
Móvil: 722 277 842

Public Lounge Mercat

Public Lounge Mercat

Tel. 667 914 712 · 96 220 44 50 · C/ Botigues, 3 · Xàtiva

Calorias (sust): Pequeñas criaturas que viven en tu armario y cosen tu ropa para hacerla más pequeña cada noche.

Académico Maravall, 9 y 11
46800 XÀTIVA (Valencia)

Móvil: 654 370 011
Tels.: 96 227 52 03 - 04

E-mail: jose@recreativossaetabis.com
Web: www.recreativossaetabis.com

Nanolo Bolinches

ESTILISTA

Camí dos molins, 12

46800 Xàtiva

Tel. 675 685 599

manuelbolinches@gmail.com

9 DOKAY BAR

GERMANIAS, 6 - XÀTIVA

☎ ALEX 675 32 54 68

☎ SHEILA 695 97 51 82

ESTUDIO
FEDERICO
FOTO & VIDEO

www.estudiofederico.es

c/ Montcada, 20
Xàtiva · Valencia

T. 962 276 643
info@estudiofederico.es

TALLERES Y GRUAS
CUQUERELLA, S.L.

☎ **96 225 47 71 - 607 447 557 - ☎ 600 029 545**

- AUTOCARGANTES (TRANSPORTE DE MAQUINARIA)
- TRABAJOS EN OBRAS Y ESTRUCTURAS
- **TALLER MECÁNICO DEL AUTOMÓVIL**
- GRUAS PARA VEHÍCULOS 24 HORAS
- SERVICIO DE GONDOLA

Ctra. de Madrid, 36
46816 ROTGLA - CORBERA (Valencia)

📷 [talleresygruascuquerella](https://www.instagram.com/talleresygruascuquerella)
✉ info@transcuque.com

Xavier
Pérez Sanchis
col. n.: 1.527

Mártires
Manrique Gallego
col. n.: 1.464

HORARI:
Matins: de 10 a 13:30 h.
(Dimarts matí tancat)
Vesprades: de 17 a 20:30 h.
Dissabtes: de 11 a 13:30 h.

C/. Duc de Calàbria, 1 baix - 46800 XÀTIVA (València)

96 227 22 47

680 209 056

cvamics@gmail.com
www.cvamics.es

Centre Veterinari Amics

**ÓPTICA
MESEGUER**

Mira por tus ojos

C/. Comte d'Urgell, 5 Xàtiva
Tlf. 962 276 017

www.opticameseguer.com
info@opticameseguer.com

**GENERALI
SEGUROS**

siempre a tu lado

JOSE JOAQUÍN CALVO

ASESOR DE SEGUROS E INVERSIONES

C/ Portal de San Miguel, 8 B-2
Tel. 96 228 00 68 - 96 228 34 83
46.800 Xàtiva (Valencia)

Plaza Glorieta, 5
Tel. 667 81 29 08
46.815 Llosa de Ranes (Valencia)

www.jjcalvo.com

Disponemos de:

Surtido de Panes

Bollería Variada

Pastelería

Dulces de Temporada

Tartas

Cafetería Gourmet

Catering para Eventos

Envíos especiales

Nos encontrarás en Xàtiva:

C/ San Agustín, 17 - Tel.: 622 446 495

lamigaartesanal@gmail.com - www.lamigaartesanal.es

Hijos de JUAN MARTÍNEZ PÉREZ

C/ CARLOS SARTHOU, 1 - TEL. 96 227 47 32 · 46800 XÀTIVA

COSTERA
ELECTRICITAT
INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

46800 Xàtiva (Valencia)

Teléfono: 96106 30 01 / Fax: 960 729 307

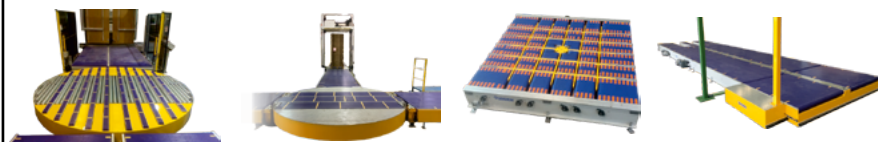
Móvil: 651 559 981 / 654 172 501

info@costeraelectricidad.es

www.costeraelectricidad.es

FUNCCEM

CONSTRUCCION Y REPARACION DE MAQUINARIA

OFICINAS Y TALLER: C/. Comerç, 3 - LA POBLA LLARGA (Val.)
Tel. y Fax. 96 221 43 54 • info@funcem.com - www.funcem.com

ALCARAZ
Muntatge en fusta

C/ Pintor Guiteras, 2
Xàtiva 46800 Valencia
Mov. 608 685 717

alcarazmuntageenfusta@gmail.com

Plasbal, S.L.

CES = Calidad + Experiencia + Servicio

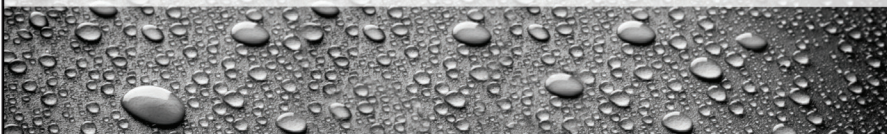
AISLAMIENTOS

Térmicos, ignífugos y acústicos.

IMPERMEABILIZACIONES

Terrazas, depósitos, albiges, sótanos...

PREFABRICADOS DE POLIÉSTER

Depósitos, fosas sépticas, piezas industriales y decorativas.

PISCINAS

Fabricación y rehabilitación, instalación de equipos y complementos. Tienda de piscinas.

Ctra. Xotiva, s/n - Tel/Fax: 96 223 02 58 - 46815 LLOSA DE RANES (Valencia)
plasbal@plasbal.com - www.plasbal.com

FALLA
SANT JORDI

Falles,
un País
de
Meravelles

The title is rendered in a dark blue, serif typeface. The words are stacked vertically: 'Falles,' on the first line, 'un País' on the second, 'de' on the third, and 'Meravelles' on the fourth. The letters are heavily embellished with intricate, reddish-brown decorative elements. These include stylized leaves, floral motifs, and vine-like patterns that wrap around and extend from the letters. For example, the 'F' in 'Falles' has a large leafy flourish above it, and the 'M' in 'Meravelles' has a complex, multi-lobed decorative structure. The overall effect is a rich, textured, and celebratory typographic design.

XÀTIVA, 2024